Evanđelje po Marku

Prepričano,
objašnjeno,
za danas.

GOOD NEWS

Evanđelje po Marku

Prepričano, objašnjeno, za danas.

Hans-Jörg Ronsdorf

2. izdanje, travanj 2020. (njemačko izdanje)

© Kirche für Alle e.V. – sva prava pridržana.

ISBN njemačkog izdanja: 978-3-9820715-1-0

Kirche für Alle e.V.

Hans-Jörg Ronsdorf

Albis 6 1/2

87477 Sulzberg

hj-ronsdorf@t-online.de

www.hans-joerg-ronsdorf.de

Oblikovanje naslovnice: Tobias Stricker

kata Markon

Pogledajte kako je Isus veličanstven,

on koji nadmašuje svaku ljepotu!

Nekoliko napomena unaprijed

Evanđelje po Marku prilično je neobično. Počinje s dlakavim prorokom Ivanom koji krsti, a završava brutalnim raspećem i zapanjujućim uskrsnućem Isusovim. Marko pripovijeda uznemirujuću, štoviše potresnu priču. S mjestima punima demona, eksplozivnim sukobima, zadivljujućim čudesima iscijeljenih ljudi, s tajanstvenim umnažanjem hrane za gladne i s Isusovom moći nad prirodnim silama.

Susret s Isusom u Markovu evanđelju pomalo je kao pustolovni roman – pun akcije, dubok i pun crno-bijelih slika koje čovjeka ostavljaju bez daha i punoga pitanja. **Tko je, pobogu, taj čovjek?** Na to Marko daje prave odgovore.

Knjiga koju držite u rukama prepričavanje je Markova evanđelja s objašnjenjima. Uz ovaj prepričani tekst uzmite i neki drugi prijevod. Najbolje prilično doslovan prijevod, npr. prijevod Elberfelder, Lutherov prijevod ili Einheitsübersetzung (njemački prijevodi Biblije).

Markovo evanđelje jedno je od četiri evanđelja. To su cjeloviti izvještaji o Isusovu životu. Markovo je najkraće. Ali vjerojatno najstarije. To je napet, živ izvještaj. Bez stanke ide naprijed, gotovo bez daha, od Isusova krštenja u Jordanu do kraja na križu u Jeruzalemu. Razdoblje od otprilike 3 godine.

Ovo evanđelje može razumjeti i dijete. Ono je kao zdenac s bistrom vodom. Ali dubok zdenac. Dublji nego što izgleda. Skrivena blaga, koja na prvi pogled ne upadaju u oči, ondje su spremna. Ovo prepričavanje želi pomoći da se dođe do takvih duhovnih bogatstava.

Sljedeći, uvodni tekst možete jednostavno preskočiti ili pročitati kasnije, ako želite odmah ući u Markov izvještaj s 1. poglavljem.

Autor evanđelja

Dugo se mislilo da je Markovo evanđelje samo skraćena verzija Matejeva evanđelja. Nije mu se pridavalo toliko pažnje kao drugim evanđeljima. Dok se nije ustanovilo da je obrnuto: drugi su evanđelisti već poznavali Marka i preradili njegov izvještaj. **Autor** ovoga evanđelja u tekstu se ne otkriva. Dvojica Isusovih učenika, očevici, napisali su Matejevo i Ivanovo evanđelje. Što kažete na izvještaj Petra, predvodnika dvanaestorice apostola? Možda nije rado pisao. Bio je ribar. Propovijedao je i poučavao o Isusovu životu, o evanđelju o kraljevstvu. Tu je njegov kasniji suradnik i pouzdanik, Ivan Marko, dobro slušao. I zapisivao. Suradnik Petrov i Pavlov općenito je priznat kao autor ovoga evanđelja. Zato se ono zove **Evanđelje po Marku** Velikim dijelom iz Petrove perspektive. Očevica i nekoga tko je bio vrlo blizu. Bliže čak od većine apostola, osim Ivana i Jakova, koji su s Petrom činili najuži krug oko Isusa. Tako ovaj izvještaj o Isusovu životu dobiva svoj autoritet po Markovoj povezanosti s Petrom.

Ovo je evanđelje sastavljeno od onoga čega se Petar sjećao i što je propovijedao. To je takoreći propovjednička građa, namijenjena tome da ispriča **Božju priču**: **Isusovu službu, njegovu smrt i njegovo uskrsnuće**. Zato Marko svoj izvještaj naziva evanđeljem, jer ono sadrži propovijedano, **navješćivano evanđelje**. On piše kao navjestitelj koji Božju radosnu vijest o spasenju nosi dalje svojim evanđeljem.

Marko nije pridavao veliku važnost točnom povijesnom redoslijedu događaja. Ovo baš i nije samo povijesni izvještaj. Ne, njegovo je evanđelje poruka! Sastavio ju je tako kako je odgovaralo njegovoj svrsi.

Evanđelistu točan redoslijed događaja nije najvažniji. Isto tako on poruku ne razrađuje teološki u pojedinostima. To su kasnije trebali učiniti drugi. Odriče se opisa Isusova rođenja i odmah dolazi do njegova javnoga nastupa. Kao da jedva čeka da počne jasno, uvjerljivo i izazovno izlagati evanđelje o kraljevstvu.

Kada je Marko pisao, ne može se točno utvrditi. Neki misle prije, drugi poslije Petrove mučeničke smrti. Misli se na razdoblje između 60. i 70. godine po. Kr. Je li to bilo prije ili poslije razorenja Jeruzalema, stručnjaci također raspravljaju. No ništa ne govori protiv toga da se evanđelje datira u vrijeme cara Nerona, nakon požara Rima i progona kršćana koji je uslijedio.

Vjerojatno piše kršćanima u **Rimu**. Požar Rima – tako se govorilo – podmetnuo je sam car Neron. Sumnju je svalio na kršćane. Zloupotrijebio ih je kao žrtvene jarce. Tako je došlo do najbrutalnijega progona kršćana u „vječnom gradu“. Kao žive baklje i bačeni pred divlje zvijeri – tako ih je progon pogodio najteže. Marko velik dio svoga evanđelja posvećuje izvještaju o muci, Isusovoj muci. Piše o kušnjama i otporu koje je Isus doživio. Lako je zamisliti da mu je osobito stalo do ohrabrenja kršćana u progonu i patnji, a ne jednostavno do povijesnoga izvještaja o Isusovu životu i muci.

Tko je Isus za Marka?

Kakvim Marko opisuje Isusa Krista u svom evanđelju? Naziva Isusa **Sinom Božjim**. Ljubljeni Očev Sin. Već na početku postaje jasno da je on kao Sin Božji upravo Bog. Kao Sin on je Mesija, Krist, Božji Pomazanik. Nosi naslov **Sin Čovječji**. To je odjek iz Dn 7,13, gdje je u bliskom odnosu s „Pradavnim", oznakom za VJEČNOGA. Dakle ne jednostavno samo čovjek, sin građevinskoga obrtnika iz Nazareta, nego onaj koji nosi taj izvanredni, jedinstveni **počasni naslov**. On je **Davidov Sin**, koji ima pravo na prijestolje Božjega vječnog kraljevstva.

I ne na kraju, on je **Sluga**, iako ga Marko izravno tako ne naziva. Ali **došao je da služi** i da dade svoj život kao otkupninu za mnoge, za sve koji se pouzdaju u njega.

Isusovo poslanje

Kad je Marko pisao, sve je odavno bilo povijest. Prošlost. Ono što je njemu naknadno bilo kristalno jasno, nije vrijedilo za učenike, za ljude i za njegove neprijatelje dok su se stvari zbivale. Isusovo poslanje većinom im je bilo skriveno. Sve do križa. Tada nije Židov, nego rimski satnik duboko potresen izgovorio tko je on: **Ovaj je uistinu Sin Božji!** Kao da je Marko napetost oko Isusova identiteta iz perspektive ljudi zadržao sve do kraja.

Isusovo je poslanje bilo **najaviti Božju vladavinu** i navješćivati radosnu vijest o njoj. Kako je trebalo odgovoriti na tu poruku? Vjerom i promjenom mišljenja, dakle pokajanjem.

Po njemu se događaju **znakovi te Božje vladavine**: poučavao je s autoritetom, izgonio je demone, iscjeljivao bolesne, donosio oproštenje, iscjeljivao gubavce, uskrisivao mrtve. Sve to pripada evanđelju o kraljevstvu. Sotona i njegovo kraljevstvo bivaju napadnuti. I pobijeđeni. Duhovna borba, bez sile oružja. Ali ne manje dramatična. Ipak, Božje kraljevstvo raste polako. Ono naime nije, kako se očekivalo, odjednom tu. Židovi su očekivali radikalan preokret, naime oslobođenje od Rimljana. No Isus počinje time da jasno pokaže kako se najprije moraju promijeniti srca ljudi.

Za Marka je Božja vladavina započela po Isusu i u njegovim sljedbenicima. Ali ta će vladavina – i iz današnje perspektive – tek u budućnosti potpuno nastupiti i ispuniti zemlju, kad se Sin Čovječji vrati s neba.

Prava Božja vladavina dolazi samo preko križa. Put vodi kroz patnju do slave. Križ je Božja pobjeda. Ne poraz. Božja su mjerila drukčija od mjerila svijeta, onoga vremena i danas. Načela, zakoni, prepoznatljivi znakovi njegova kraljevstva i njegove vladavine jesu ljubav, služenje, predanje bližnjemu, poniznost i mir. Ne nasilje i potčinjavanje. Već sada primiti i živjeti život budućnosti vječnoga kraljevstva – to je Markova radosna vijest.

Odjeci iz Staroga zavjeta

Za Marka – a time i za Petra – hebrejska Biblija, Stari zavjet, igra veliku ulogu. Ali on ne citira iz njega, kao Matej i Luka. Postoje naznake i mnogi **odjeci iz Staroga zavjeta.** Iako nisu uvijek na površini. Postoji velik broj aluzija i malih naznaka.

Uz sljedeća pitanja kroz Markov izvještaj mogu se prepoznati crvene niti: **Kako Marko iznova piše povijest Izraela?** To znači da za Izrael po Mesiji Isusu treba biti nova prilika, novi početak, štoviše novi izlazak. Kako bi duhovno stigao onamo gdje Bog želi imati svoj narod: u svom kraljevstvu. **Kako se stara povijest Izraela ponovno nalazi u životu Isusa, koji je pravi Izrael?** Zvuči kompliciranо, ali Isus se tako poistovjećuje s Izraelom da još jednom prolazi put toga naroda i time želi osloboditi Izrael za njegovo pravo određenje. **Kako se Marko služi spisima Staroga zavjeta da bi opisao ulogu Crkve u svijetu?** Marko je i sam dio Crkve koja je nastala po Isusu. I ona uči iz starih spisa. Za Crkvu je na početku postojala samo jedna Biblija, a to je bio Stari zavjet.

U svom prepričavanju odričem se citiranja drugih evanđelja kako bih nadopunio Marka. Njegovu poruku želimo razumjeti. Postoje **harmonije evanđelja**, u kojima se tekstovi svih evanđelja stavljaju jedan uz drugi, kako bi se omogućila što potpunija slika događaja. To je drukčije čitanje, također vrlo zanimljivo, ali ovdje nije cilj.

Glavne teme Ivana Marka

Na kraju ovoga uvoda **kratak pregled glavnih tema** koje su Marku na srcu:

Pravi Isusov identitet. On tijekom Isusova zemaljskog života gotovo svim ljudima ostaje skriven. To se mijenja tek nakon njegova uzašašća, kad apostoli i učenici navješćuju evanđelje o kraljevstvu i Krista koji je uzašao na nebo i ustoličen. Iz te dovršene perspektive možemo promatrati Isusov život, takoreći prosvijetljenim očima srca. Mi znamo tajnu!

Isusova muka, izvještaj o njegovoj patnji, koji pokazuje tko je Isus zapravo. I s time neposredno povezani progon, patnja i mučeništvo kao znakovi pravoga **učeništva**.

Narav i dolazak **Božjega kraljevstva** te pitanje o povratku Sina Čovječjega.

Posebno zanimanje za **Galileju**, sjeverni dio Izraela, ali i za susjedna područja naroda, kojima je Isus znao da je također poslan.

Evanđelje i što se njime zapravo misli.

Njegov opis različitih **skupina ljudi**: židovskih vođa, Isusove prave obitelji i osobito njegovih učenika, Dvanaestorice.

Svatko tko čuje Markovu poruku ili čita ovo evanđelje stoji osobno pred Isusom! **On svakoga pita: Tko sam ja za tebe? Pouzdaješ li se u mene? Slijediš li me?**

Sada i danas je dan spasenja, ne sutra, ne bilo kada. Marko predstavlja Isusa tako da mu budemo vjerni te da čuvamo i vršimo njegove riječi. Da, da postanemo njegovi učenici.

Tko je pravi car?

Prije nego što uđemo u tekst, još kratka dopuna koja preuzima sve što je prije zapisano o Isusu i stavlja to u politički eksplozivan kontekst vremena u kojem je pisao Marko. Isus je Sin Božji, onaj kojega Bog Otac ljubi. Nijedan car ne može to istinski za sebe tvrditi. Ipak su to činili. Prvi rimski car August nazivan je „Divi Filius“, sin božanskoga. Car je za stanovnike Rimskoga Carstva bio mesijanski lik koji je donio mir, „Pax Romana“. No Pomazanik, Krist, jedino je Isus. Obećani Knez mira. Vespazijanu su pripisivana dva čuda: iscjeljenje jednoga slijepca i iscjeljenje usahle ruke. Iz toga se zaključivalo da ga nebo odobrava. No Isus je taj koji čini nebrojena čudesa i nad kojim se nebo otvara. Kršćani u Rimu, mogući primatelji ovoga evanđelja, trebali su znati da je u njihovoj patnji pod rimskim imperijem, pod zvjerskim carem Neronom, Krist, njihov Gospodin i Spasitelj, veći i da je pred njima prošao kroz patnju. Nije propao, nego se uzdigao do konačne pobjede u uskrsnuću. Progon, pritisak patnje i strah dovode kršćane do njihovih granica. To vodi i do zakazivanja, izdaje i zatajenja. No u Kristu je oproštenje i obnova, život koji pobjeđuje smrt i poruka Božje pobjede nad silama koje se suprotstavljaju Bogu. Sve te teme Marko ne dotiče bez namjere. To je poruka koja nije bila namijenjena samo kršćanima u Rimu, nego živi sve do danas, više nego ikada.

Poglavlje 1

Ovako počinje **radosna vijest o Božjoj pobjedi**: evanđelje o Isusu Kristu. O Božjem Pomazaniku, o Mesiji! Evanđelje o Sinu Božjem. Već su proroci Malahija i Izaija davno prije najavili glasnika koji je trebao ići pred Jahvom, Gospodinom. Koji će najaviti i pripremiti njegov dolazak: Evo, šaljem svoga glasnika pred tobom, koji će pripraviti tvoj put. Pripravite put Gospodinu, Jahvi, poravnajte njegov put, da bude dostojno primljen! Bog dolazi u sudu i u milosti da obnovi, kako to najavljuju Mal 3 i Iz 40. I riječi iz Druge knjige Mojsijeve, iz Izl 23,20 odzvanjaju u ovom citatu: Evo, šaljem anđela pred tobom da te dovede na obećano mjesto. To je glas milosti o novom ulasku u obećanu zemlju. Novi izlazak i novo zauzimanje zemlje po samom Bogu. Kao nekoć, sada Bog dolazi u osobi i sili Isusovoj. **Bog kreće u pohod da spasi Izrael.** Nakon 400 godina u kojima su proroci šutjeli, štoviše, u kojima Bog više nije govorio, sada je po proroku Ivanu došao Božji poziv na buđenje. Narodu koji je očajan. Potlačen i nesiguran hoće li se i kada proroštva ispuniti. No sve se dogodilo drukčije nego što se očekivalo. **Mesija nije tražio prijestolje, nego najprije čista srca i radikalnu promjenu života. Htio je vladati u srcima ljudi.**

Glasnik: Ivan Krstitelj

Ivan Krstitelj, glasnik, nije nastupio u Jeruzalemu, nego u Judejskoj pustinji. Propovijedao je da se Židovi trebaju krstiti, radikalno promijeniti svoj život i podložiti se Bogu. Kako bi primili oproštenje svojih grijeha. Iz Judeje i iz glavnoga grada Jeruzalema ljudi su izlazili k njemu. Iako su se inače krstili samo prozeliti, dakle pogani koji su prelazili na židovstvo, oni su dopuštali da ih Ivan uroni u rijeku Jordan i tako su simbolično sprali svoje grijehe. Pritom su ispovijedali svoje grijehe, otvoreno ih izgovarali i kajali se zbog njih. Krštenjem su napuštali svijet grijeha, kao što je nekoć Izrael kroz Crveno more pobjegao iz Egipta. Kroz rijeku Jordan Izrael je nekoć ušao u zemlju Kanaan, i sada je to također značilo novi početak za Izrael. Barem za jedan njegov dio. Ivan je živio bez ikakve udobnosti. Sam u pustinji. Nosio je jednostavan ogrtač od devine dlake, koji je držao kožnati pojas. Hranio se skakavcima i divljim medom. Kao Ilija, prorok. Kao glasnik Krista, Mesije, objavljivao je ono što su svi trebali znati: Poslije mene, kad moja služba završi, dolazi onaj koji je jači od mene. On je tako velik i slavan da nisam dostojan ni sagnuti se i

odriješiti mu remen na sandalama. Ja sam vas uronio u vodu. A on će vas krstiti Duhom Svetim. Kako su to najavili proroci. Jer vam ne treba samo očišćenje i oproštenje, treba vam i snaga da služite Bogu.

Ivan krsti Isusa

I tada se dogodilo. Iznenada i neočekivano, iako ga je Ivan najavljivao. Isus, Sin Božji, čovjek iste dobi kao Ivan, njegov rođak iz Nazareta u Galileji, odjednom je stajao kod Ivana. Među onima koji su izlazili k njemu na Jordan. I on, iako je Mesija, a ne grješnik kao drugi, dao se krstiti od Ivana. Tako je Mesija stao na stranu onih koji su htjeli početi iznova i postao onaj koji ide pred njima. Kao nekoć Jošua, koji je Izrael uveo u zemlju Kanaan. Kad su Ivan i Isus izlazili iz rijeke Jordan, nebo se na čudesan način razderalo, i Duh Sveti sišao je na njega, vidljivo, kao kad se golubica odozgo spusti na čovjeka. I začuo se glas odozgo koji je rekao Isusu: „**Ti si jedini moj preljubljeni Sin, moje sve, ti si sva moja radost**!“ Već je 30 godina živio na Božje zadovoljstvo, a sada je došlo vrijeme njegove javne službe. Trebalo je trajati samo tri i pol godine. Da, nebo se razderalo kao odgovor na Izaijinu molitvu u Iz 63,19, koju je u očaju uzviknuo zbog tvrdih srca i zbog vlasti tuđih naroda nad Izraelom. Bog je u Duhu došao na Mesiju da preokrene bijedu, da okrene stvari i ponovno vlada. U srcima Izraelaca to je trebalo početi.

Isus, njegov život u službi

Radosnoj vijesti o Božjoj pobjedi u Isusu prethodi borba. Ona počinje odmah nakon njegova krštenja. Jer ga Duh, koji je sišao na njega, odmah tjera u Judejsku pustinju. Ondje je bio četrdeset dana. Kao što je nekoć Izrael bio 40 godina u pustinji. Sotona, đavao i Božji neprijatelj, pokušavao ga je u to vrijeme zavesti. Da odustane od te borbe za ljude kompromisima i neposlušnošću. U tim je danima bio sam, kao Ivan Krstitelj prije njega. Bio je među divljim zvijerima. No Božji su mu anđeli služili, da ga zaštite i ojačaju. Njegov mu je nebeski Otac tako dao do znanja da je tu. **Taj prvi, važni dio bitke za spasenje ljudi i cijele zemlje Sin Božji odlučio je u svoju korist, a time i u našu.** Nakon što je Ivan Krstitelj predan smrti i njegov glas utihnuo, Isus se vratio u Galileju. Od tada je navješćivao radosnu vijest o Božjem kraljevstvu: Vrijeme je sada došlo, da, ispunja se ono što je prorečeno. Božje se kraljevstvo približilo i provaljuje silom u svijet. Sada je vrijeme da promijenite mišljenje, da se pokajete, da ostavite grijeh i povjerujete radosnoj vijesti o Božjoj pobjedi. Samo tako čovjek dolazi pod Božju kraljevsku vladavinu i pod Božji blagoslov. Ovo evanđelje nije nauk ni dogma. To je osoba. Sin Božji koji je došao k

nama. On preuzima borbu protiv grijeha, bolesti, straha, opsjednutosti, smrti i đavla. **Pokreće novi, konačni izlazak kako bi Izrael i sve ljude izveo iz ropstva grijeha i svih njegovih posljedica.**

Prvi učenici – Isus poziva ribare da ga slijede

Dok je prolazio uz Galilejsko jezero, vidi dvojicu ribara, Šimuna i njegova brata Andriju, kako bacaju mreže u jezero. I Isus im reče: **Dođite i slijedite me**. Učinit ću vas ribarima ljudi. I odmah, bez oklijevanja, ostaviše svoje mreže i pođoše za njim. I samo malo dalje bila su opet dvojica ribara, koji su krpali mreže kod svojih lađa: Jakov, Zebedejev sin, i Ivan, njegov brat. I njih je pozvao kao i onu dvojicu. I oni su odmah pošli za njim i ostavili svoga oca s nadničarima. **Tko je to bio, koji je mogao jednostavno reći: Slijedi me?** U sljedećim godinama, i već uskoro, trebali su to saznati. Nisu slutili da su upravo oni, obični ribari, ti koji će tadašnji svijet okrenuti naglavce. Nastavit će djelo koje je Isus započeo zajedno s njima.

U sinagogi u Kafarnaumu

I Isus dolazi sa svojim učenicima u Kafarnaum. I odmah u subotu ušao je u sinagogu. Na mjesto poučavanja. On, jednostavni građevinski obrtnik, ondje je poučavao. I svi su se divili njegovim riječima, jer je poučavao kao onaj koji ima **vlast**. Živo, privlačno, štoviše riječi života. Sasvim drukčije nego što se znalo od pismoznanaca. Oni su mogli samo citirati Mojsija i svoje učitelje, a on je govorio kao da je mudrost u osobi, kao drugi Mojsije.

U toj je sinagogi bio čovjek opsjednut nečistim, zlim duhom. Taj je duh nadzirao toga čovjeka i prisiljavao ga da čini ono što inače nikada ne bi činio. Duhovi su bili nečisti i onečišćivali su one koje su zaposjeli, tako što su činili stvari koje su njihovu ljudskost potpuno izobličile. Taj čovjek, štoviše zli duh, taj demon u njemu, reče Isusu: Što mi imamo s tobom, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Poznajem te i točno znam tko si, **Sveti Božji**! A Isus mu odlučno zapovjedi: Šuti i izađi iz njega! Ne želeći napustiti toga čovjeka, drmao ga je amo-tamo i iza glasa izvikao svoj poraz. I izašao je iz njega. Svi su se zaprepastili, jer tako nešto nitko od njih nikada nije vidio. I svi su se pitali i govorili među sobom: Što je ovo? Kakav je ovo novi nauk? Jer s neodoljivom vlašću zapovijeda čak i zlim duhovima, protiv kojih smo mi nemoćni, i oni ga slušaju, štoviše bježe od njega? **On govori i događa se onako kako on kaže.** I glas o tom događaju proširio se kao požar po Galileji.

U kući Šimuna Petra

I odmah nakon toga napustili su sinagogu i došli u kuću Šimuna i Andrije. I Jakov i Ivan bili su s njima. Šimunova punica ležala je u krevetu u vrućici. Rekli su to Isusu bez osobitoga očekivanja. Trebao je barem znati. Tada je Isus prišao k njoj, uhvatio je za ruku i vrućica ju je odmah ostavila. Odmah je bila bez vrućice, i smjesta im je služila i pripremila im jelo.

Kad se spustila večer i sunce je zašlo, ljudi su mu donosili sve bolesne i patnike i sve koje su opsjeli zli duhovi. Još su bili u Šimunovoj kući, a ljudi, štoviše gotovo cijelo selo Kafarnaum, stajali su na vratima. I on je iscijelio koliko god je mogao onih koji su bolovali od najrazličitijih bolesti. I izgonio je mnoge demone. To su nevidljivi, nečisti i zli duhovi. I Isus im je zabranio da govore o njemu, jer su ga poznavali. Poznavali su ga odavno, prije nego što je kao čovjek došao na zemlju. Znali su da je on **Sveti Božji**, **koji je započeo borbu za ljude da ih oslobodi od njih. I od bolesti i od njihovih grijeha.**

Sljedećega jutra, vrlo rano, dok su svi još spavali i još je bio mrak, on je već ustao i izašao. Otišao je na samotno i pusto mjesto. Da se moli sam. Tražio je zajedništvo sa svojim Ocem i molio za snagu, mudrost i vodstvo kao savršeni Božji sluga. Kad su Petar i ostali primijetili da nije u kući, pošli su ga tražiti. Kad su ga zatim našli, rekoše mu: Svi te traže. A on reče: Pođimo i u druga mjesta da i ondje propovijedam, jer zato sam došao. Ne mogu ostati na jednom mjestu. Još mnogo više njih treba čuti radosnu vijest. I u svim mjestima kamo su došli ulazio je u sinagoge i navješćivao evanđelje, radosnu vijest, i izgonio demone.

Gubavac na cesti

Na putu dolazi k njemu gubavac. Na cesti izvan grada, jer nikada nije smio ući u grad. Baca se pred njega i preklinje ga: Ako hoćeš, možeš me očistiti od moje gube! Isusa je duboko u nutrini dirnuo taj očajnički vapaj za pomoć, ali i to pouzdanje. Pružio je ruku u dubokoj suosjećajnosti i milosrđu. **Dotaknuo ga je**. Bez ikakva straha da će se i sam zaraziti tom vrlo zaraznom kožnom bolešću. Isus reče: Hoću, budi očišćen! I odmah guba je nestala, postao je potpuno čist. On, koji je bio osuđen da umire živ, dobio je život natrag. I Isus mu je ozbiljno zapovjedio da šuti i poslao ga svećeniku. Neka po Mojsijevu propisu u Lev 14 ode svećeniku, prinese žrtvu očišćenja i dopusti da ga on proglasi čistim. No on je otišao i posvuda to pripovijedao. Da, nije mogao šutjeti i slavio je svoje ozdravljenje gdje god je mogao.

To je imalo za posljedicu da Isus više uopće nije mogao javno ući u grad. Zato je Isus boravio vani, u pustim krajevima. Ali i onamo su hrlili k njemu sa svih strana.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li naučio nešto što bi htio činiti u svom životu?

Što te oduševljava kod Isusa?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Izrazi mu svoje divljenje!

Imaš li pitanja, je li ti nešto nejasno – zapiši to!

Poglavlje 2

Oproštenje i ozdravljenje za uzetoga

Nakon nekoliko dana opet je otišao u Kafarnaum. U jednu kuću. To se pročulo u mjestu. I opet su svi došli. Stajali su na vratima i posvuda, tako da se više nije moglo proći. I Isus im je govorio Božju riječ, radosnu vijest o Božjem kraljevstvu. Tada dođoše **četiri čovjeka koji su nosili uzetoga na njegovoj prostirci**, da ga donesu k Isusu. Ali zbog velikoga mnoštva ljudi nisu mogli doći do Isusa. Bez dugoga razmišljanja popeli su se s njim na krov kuće i otvorili krov od slame i ilovače. Bio je to jednostavan krov, koji se lako mogao popraviti. I spustili su uzetoga kroz otvor u kuću, gdje je bio Isus. Ravno pred njegove noge. Dramatična akcija. Molba za ozdravljenje bez riječi. Kad je vidio što ti ljudi rade, i njihovu vjeru da bi on mogao iscijeliti toga čovjeka, reče uzetomu: **Sinko, oprošteni su ti grijesi!** Možda je, tako su mislili svi koji su to vidjeli, mislio na oštećenje krova. Ali te su riječi išle mnogo dublje i značile su mnogo više. Iako nije došao k Isusu radi oproštenja, Isus mu najprije daruje ono najvažnije što čovjeku treba. Ozdravljenje srca i čistu savjest. Božje je oproštenje najvažnije. A oproštenje među ljudima najjače je sjeme mira. Ondje su sjedili pismoznanci, koji su zbog tih riječi ostali zaprepašteni. Što to ovaj govori? On huli. Tko može opraštati grijehe – osim samoga Boga? Mora ići svećeniku i samo ondje može primiti oproštenje povezano sa žrtvom. Tako su mislili u sebi. Isus je u svom duhu odmah zapazio njihovu reakciju. Što to razmišljate u svojim srcima? Što mislite, što je lakše reći mu: Oprošteni su ti grijesi, ili: Ustani, uzmi svoju postelju i hodaj? Ali da znate da Sin Čovječji ima vlast opraštati grijehe na zemlji jednako kao Bog na nebu, kaže uzetomu: Ustani, uzmi svoju postelju i idi kući. Tada je uzeti odmah ustao i uzeo svoju postelju. Pred svima koji su se okupili u kući i pred kućom prošao je pokraj njih zdrav i iscijeljen. Svi su bili izvan sebe od oduševljenja i slavili Boga. Jer samo je on mogao učiniti to čudo. I Bog je doista stajao u kući, samo oni to nisu znali. Tako nešto nikada prije nisu vidjeli.

Levi, carinik

Zatim su Isus i njegovi učenici opet otišli na obližnje jezero. Opet je cijelo mnoštvo došlo k njemu. Ondje ih je poučavao o Božjim stvarima riječima koje nikada nisu čuli. Na putu onamo vidio je Levija, Alfejeva sina, kako sjedi u

carinarnici, ondje gdje je bio prijelaz iz područja vladavine jednoga Herodova sina u područje drugoga. Bilo je to omraženo zanimanje, koje su osiguravali Rimljani. Nitko nije htio plaćati tu carinu, a pogotovo ne nekome od svojih. Njega, Izraelca, izbjegavali su kao izdajicu.

Isus mu reče, kao prije već i drugim učenicima: **Slijedi me!** Posve zbunjen što se netko zanima za njega i osobno mu se obraća njegovim imenom, odmah je ustao, zauvijek spakirao svoje stvari i pošao za njim. I Levi, to jest Matej, pozvao je Isusa u svoju kuću i priredio veselu gozbu. Došli su i mnogi njegovi kolege. I udobno su ležali za stolom. Isus i njegovi učenici s carinicima i grješnicima. S onima koji su bili isključeni iz sinagoge. Bili su poznati u mjestu i izbjegavani. Mnogi od njih slijedili su ga, jer su vidjeli njegovo milosrđe i osjećali da ih privlači. Kad su to vidjeli pismoznanci i farizeji, još su se jednom zaprepastili. Kako je mogao slaviti s tim ljudima? Rekli su to učenicima, jer se nisu usudili reći njemu izravno. Ali Isus ih je čuo i rekao: Ne trebaju liječnika jaki, nego bolesni. Zašto bi liječnik bio samo kod zdravih? **Došao sam donijeti spasenje i ozdravljenje, Izraelu i cijelomu svijetu.** Došao sam pozvati grješnike u kraljevstvo. A ne pravednike. Ili one koji misle da to jesu. Grješnici ne trebaju ostati grješnici, ja donosim oproštenje i ozdravljenje srca. Ja ne propovijedam samo pokajanje, nego postajem i njihov prijatelj i imam s njima zajedništvo za stolom.

Isus o postu

Učenici Ivana Krstitelja i učenici farizeja postili su. Neko vrijeme nisu uzimali hranu. Pitali su Isusa zašto njegovi učenici ne poste. Tada im odgovori: Mogu li svatovi postiti dok je zaručnik s njima? Pa oni zaista ne mogu postiti dok je zaručnik s njima. No doći će dani kad će postiti. Onda kad im zaručnik bude oduzet, štoviše, kad pismoznanci i farizeji ubiju zaručnika i povjeruju da mogu prekinuti svadbu. Velika svadbena gozba veličanstvena je slika Božjega novog svijeta, koji se stvara po Kristu. Novi svijet u kojem će svatko imati više nego dosta i u kojem će biti mir i pravednost za sve. Nitko ne prišiva zakrpu od nove tkanine na staru haljinu. Jer inače se nova zakrpa otrgne, novo od staroga, izlizanog sukna, i poderotina postane još gora nego prije. Pa ni novo vino, koje još vrije, ne ulijeva se u stare mješine. Jer će novo vino razderati stare mješine. Tada će propasti i jedno i drugo. Novo vino ide u nove mješine. **Isus je donio nešto posve novo. Ozdravljenje, oproštenje, milosrđe, blizinu odbačenima i priliku da se počne iznova.** To se nije uklapalo u ukočeno razmišljanje i predaje pismoznanaca i farizeja. Oni su staro odavno napuhali u ljudski sustav bezbrojnih zapovijedi i zabrana i nepotrebnih tradicija. Tako su se udaljili od Mojsija i od Pisma. No trajno isključivanje grješnika

iz zajedništva u Isusovoj je milosti našlo svoj kraj. Isus je izazvao Židove svoga vremena, a i danas izaziva sve ljude, da ga slušaju i slijede. Njega, koji je život i daje novi život. Za sve, osobito za izopćene, odbačene i grješnike. Novo je u njemu započelo, a staro je moralo ustupiti mjesto i biti ostavljeno.

Isus o suboti

U subotu je Isus prolazio kroz žitna polja. S njim su bili njegovi učenici, koji su usput trgali klasje. Tada mu farizeji rekoše: Pogledaj, tvoji učenici čine nešto zabranjeno. Drugi koji bi to učinili bili bi im svejedno. Ali na Isusa i njegove učenike pomno su pazili, da nađu bilo što čime bi ga mogli optužiti. Tada im reče: Zar niste čitali što je učinio David kad su on i oni koji su bili s njim bili jako gladni? Kako je u vrijeme velikoga svećenika Abiatara ušao u Božju kuću i jeo kruhove prinošenja, koje nitko ne smije jesti osim svećenika? I dao je od njih svima. Reče im: Subota je stvorena radi čovjeka, da se nakon napornoga tjedna odmori i zahvali Bogu. Nije čovjek stvoren radi subote. Subota je dana čovjeku. Čovjek je bio prvi. Trebate znati: Sin Čovječji gospodar je subote. Isus je ovdje neizravno dao naslutiti da je on Davidov Sin, kralj koji još nije bio prepoznat i još nije okrunjen sjedio na svom prijestolju. I kao gospodar subote bio je i onaj koji je stvorio subotu.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li naučio nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Poglavlje 3

Ozdravljenje u subotu u sinagogi

I opet je ušao u sinagogu u Kafarnaumu, istoga dana, u subotu. Ondje je bio čovjek koji je imao usahlu i uzetu ruku. I vrebali su ga hoće li ga izliječiti u subotu. Da on to može, već im je bilo jasno, ali to im sada nije ništa značilo. Jer su očajnički tražili razlog da ga optuže. I Isus kaže čovjeku s usahlom rukom: Dođi ovamo i stani u sredinu. Neka te svi vide. Zatim reče onima koji su ga vrebali: Je li u subotu dopušteno činiti dobro ili činiti zlo? Je li dopušteno spasiti život ili ubiti uskraćivanjem pomoći? Sjedili su bez riječi i šutjeli. Što su i mogli reći na to pitanje savjesti? Što ako bi im samima trebala pomoć i mogli je dobiti u subotu? Tada ih je pogledao, sve koji su ondje šutke sjedili i nisu mogli izustiti da se **dobro mora činiti u svako doba** i da se život bez ikakva pitanja mora spašavati uvijek i u svako doba, bez obzira na to je li subota. Pogledao ih je, cijeli krug, u gnjevu. Nije ih kaznio prokletstvom smežurane ruke. Ne, bio je duboko ožalošćen zbog te okorjelosti i otvrdnuća njihovih srca. Zatim je pogledao čovjeka u sredini i rekao mu: Ispruži ruku! I on ju je ispružio i ona je u trenu ozdravila. On je činio dobro, a oni su to htjeli spriječiti.

Tada su pismoznanci bijesni izašli i vijećali s herodovcima, političkim vođama, kako da ga ubiju. Sami nisu imali vlast da provedu svoju namjeru, nego su se morali povezati s političkom vlašću, ali nju su najprije morali uvjeriti. Njihova je odluka u svakom slučaju bila donesena, pitanje je bilo samo kada mogu udariti.

Ozdravljenja mnoštva na Genezaretskom jezeru

I Isus se sa svojim učenicima povukao na jezero. Slijedilo ga je veliko mnoštvo iz Galileje, i iz Judeje i Jeruzalema. I iz Idumeje, i s druge strane Jordana, i iz okolice Tira i Sidona. Bilo ih je toliko. Čuli su što čini i kako ne odbija ni jednoga jedinog čovjeka. Zato su svi dolazili. Bila je to senzacija. Da ga to mnoštvo ne zgnječi, rekao je svojim učenicima da mu drže spremnu lađicu. Jer je iscjeljivao sve koji su dolazili. Mnoštvo je navaljivalo. I čak su se bacali na njega, preko drugih, da ga dotaknu. A kad bi došli opsjednuti, padali bi pred njim, na koljena. I nečisti duhovi u njima vikali su preplašeno i nervozno: Ti si Sin Božji! Ono što su spoznali nije im pomagalo i nije im se svid

alo, jer su bili nemoćni. Osjećali su da je došlo vrijeme njihova poraza. Slutili su da će izgubiti tu borbu. Zato su tim izjavama pokušavali zadržati nadzor nad njim.

Ali nisu bili određeni da objave istinu o Isusu. Ni vrijeme još nije bilo zrelo. I Isus im je strogo prijetio da ne razglašuju tko je on.

Isus poziva dvanaestoricu učenika

I popeo se na goru i pozvao k sebi sve koje je htio. I oni su došli k njemu. To su bili sljedbenici, a ne samo oni koji su dolazili radi ozdravljenja. Između njih izabrao je dvanaestoricu. Oni su trebali biti s njim. Trebali su učiti i doživljavati ono što je Isus doživljavao, da budu opremljeni. Njih će slati da čine ono što je on činio: da propovijedaju i s vlašću izgone zle duhove, demone. Borba se nastavlja. Taj poziv i ta služba trebali su se proširiti, jer je Isus kao čovjek sam bio ograničen. I jednoga dana više neće biti vidljiv s njima. I izabrao je dvanaestoricu između njih. Kao dvanaest Izraelovih plemena. U dvanaestorici apostola postaje vidljivo da Bog ima na umu cijeli Izrael i da se predviđa obnova Izraela u kraljevstvu. Ne radi se samo o misiji ozdravljenja, nego o obnovi u svakom pogledu. To je bila **Dvanaestorica**:

- Šimun, kojemu je dao ime Petar (Kamen)
- Jakov, Zebedejev sin
- Ivan, Jakovljev brat. Tu dvojicu nazvao je Boanerges, sinovi groma.
- Andrija
- Filip
- Bartolomej
- Matej
- Toma
- Jakov, Alfejev sin
- Tadej
- Šimun Kananac
- Juda Iškariotski, koji ga je i predao.

Mesijina obitelj – prvi dio

Isus dolazi u jednu kuću. I opet mnogo ljudi dolazi k njemu. On i njegovi učenici ne stižu ni pojesti svoj kruh. To je čula njegova obitelj, i krenuli su ga tražiti. Dosta im je bilo sve te gužve oko njihova brata. Govorili su da je posve poludio. Ljudi su pokazivali prstom na njih, bilo im je neugodno.

Hula protiv Duha

Važni pismoznanci sišli su iz Jeruzalema. Čuli su i vidjeli što se događa. Sudili su o njemu brzo i oštro kao nikada prije: u njemu djeluje Belzebub, poglavar demona. Po njemu i njegovoj sili on izgoni demone iz opsjednutih. Tada ih je Isus dozvao k sebi i govorio im u prispodobama: Kako može Sotona izgoniti Sotonu? Ako se neko kraljevstvo bori samo protiv sebe, ono neće moći opstati. Ako je neka kuća u svađi sama sa sobom, neće moći opstati. Ako je Sotona, poglavar demona, ustao protiv samoga sebe i bori se sam sa sobom, onda ne može preživjeti. To bi bio njegov kraj. Nitko ne može provaliti u kuću jakoga i oteti mu pokućstvo ako prije ne pobijedi i ne sveže jakoga. Tek tada može opljačkati kuću. **Ja sam pobjednik** i počinjem otimati pokućstvo, kao što možete vidjeti.

Zaista, kažem vam: Ljudima će biti oprošteni svi grijesi i sve hule. A tko huli protiv Duha Svetoga, u čijoj sili ja izgonim demone, nema oproštenja dovijeka. Time postaje kriv vječnoga grijeha. Njihova je hula bila u tome što su Isusu podmetali nečistoga duha, u čijoj bi sili činio sve te stvari. Tko to vjeruje i ostaje pri tome, bez pokajanja neće dobiti oproštenje.

Mesijina obitelj – 2. dio

U međuvremenu su stigli njegova majka i njegova braća i stajali pred vratima. Ljudi su sjedili oko njega i slušali ga. Tada je do njega doprla vijest: Tvoja majka i braća i sestre stoje vani i traže te. Tada im odgovori: Tko su moja majka, moja braća i sestre? I ogledao se uokolo i pogledao sve koji su sjedili oko njega. Zatim reče: Gledajte, vi ste svi moja majka i moja braća! **Svatko tko vrši Božju volju, taj mi je brat i sestra i majka!**

To je prava Božja obitelj, koja se danas, nakon 2000 godina, raširila po cijeloj zemlji i jednom će živjeti u Očevoj kući. Zauvijek kao Božja obitelj.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, možda i nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Imaš li pitanja, je li ti nešto nejasno, onda to zapiši!

Poglavlje 4

Isus prispodobama predočuje Božje kraljevstvo

Prispodoba o sijaču i četverostrukom tlu: „Slušajte“

I Isus je nastavio svoj nalog navješćivanja. Opet jednom na Genezaretskom jezeru. Dolazilo je sve više ljudi. Da ga ne zgnječe, a ipak da dopre do što više ljudi, uzeo je lađicu i otplovio nekoliko metara od obale. Kao u areni dopirao je do mnogo ljudi. Vodena površina nosila je njegove riječi dalje do svih koji su slušali. I poučavao je ljude i svoje učenike mnogočemu u usporedbama, u prispodobama. U svom poučavanju govorio im je: **Slušajte!** Zamislite, seljak izlazi na njivu sa sjemenom i sije, bacajući sjeme što ravnomjernije može. Pritom je nešto palo na put. Tada su došle ptice i sve pozobale. Drugo je sjeme palo na kamenito tlo, gdje je bilo malo zemlje. Ondje je sjeme brzo niknulo i raslo. Kad je sunce upeklo, izdanci su se brzo osušili, jer nisu imali dubokog korijena.

Drugo je sjeme palo među trnje. I ono je brzo raslo, ali pod trnjem se sjeme koje je raslo opet ugušilo. Ni ovdje nije bilo roda. Zatim je sjeme palo na dobru zemlju. Proklijalo je, izraslo visoko i donijelo rod. Različito mnogo: jedan klas s 30, drugi sa 60, a neki čak sa 100 zrna. **Tko ima uši da čuje, neka sluša pomno, pažljivo i otvorena srca!** Kad su kasnije svi ljudi otišli kućama, pitali su ga Dvanaestorica i svi koji su još bili oko njega: Što znače te prispodobe? Što time želiš reći? Tada im on, koji je i sam božanski sijač, reče: Vama, koji ste sa mnom i slijedite me, darovano je da razumijete tajnu Božjega kraljevstva. Za vas to više nije tajna, nego znanje i razumijevanje, jer vam je objavljeno. A onima koji su vani, koji ne slušaju zaista otvorena srca, pripovijeda se u prispodobama. Kao što već kaže Iz 6,10: da gledajući gledaju, a ipak ne opažaju, i slušajući slušaju, a ipak ne razumiju, da se ne obrate i da im se ne oprosti. Ima mnogo tvrdih i otvrdnulih srca koja čuju i vide što govorim i činim. Ali što se sve mora dogoditi da povjeruju?

I govori im: Zar ne shvaćate ovu prispodobu? Kako ćete onda razumjeti sve ostale prispodobe? Sijač sije Božju riječ tako što je navješćuje i prenosi dalje, kao što to ja činim, da padne u srca, štoviše na tlo srca. Oni uz put jesu ljudi koji riječ doduše čuju, ali dolazi Sotona, đavao, i oduzima riječ, i ništa ne ostaje. On apsolutno želi spriječiti da se Božja kraljevska vladavina probije do svih ljudi. Ima onih koji Božju riječ, radosnu vijest, primaju s radošću. To je

sjeme koje pada na kamenito tlo sa samo malo zemlje. Oni nemaju korijena, nepostojani su, ljudi trenutka. Kad je vjera izložena kušnji zbog nevolje ili progona radi evanđelja, posve su iznenađeni. Razočarani tada vjeru opet bacaju preko palube. Zatim su tu oni koji su posijani među trnje. Riječ je dospjela u njihovo srce, počinje rasti. Ali tada dolaze životne brige, za koje nema brzih rješenja, koja su možda očekivali od evanđelja. I zavodljivost bogatstva i karijere odvraća životni cilj od riječi. Žudnje za mnogim stvarima dobivaju prostor u životu. Takvo što guši riječ evanđelja. Bilo je to samo kratko buđenje. I onda su tu oni kod kojih riječ pada na dobro tlo. Gdje postoji spremnost na obraćenje i vjernost, gdje se riječ prima i donosi rod i gdje im je važnija od svega drugoga. Unatoč teškoćama i pitanjima. Takvi donose rod, jedni trideseterostruk, drugi šezdeseterostruk ili stostruk. Rod koji sam Bog daje da u njima raste i dozrijeva.

Prispodoba o svjetiljci

Isus im reče: Svjetiljka nije zato da se stavi pod lonac ili pod krevet. Mora se postaviti ondje gdje sve osvjetljava. Sve što je skriveno u tami jednom će biti očitovano, i sve tajno izaći će na vidjelo.

Moja poruka, evanđelje o kraljevstvu, neće ostati skrivena. Bit će odnesena u cijeli svijet, kad uskrsnem i budem na prijestolju svoga Oca.

Tko ima uši da čuje, neka sluša pomno, pažljivo i otvorena srca!

Mjerom kojom mjerite bit će vam izmjereno i dodijeljeno. Kako vi mene prosuđujete, tako ćete primiti. Ako mene primite, primate sve. Tko ima mene, dobit će od mene još više, štoviše sve. Tko je samo znatiželjan tko sam ja, tko mi ne vjeruje i ne slijedi me, izgubit će svako zanimanje za mene. I neće imati udjela u Božjem kraljevstvu.

Prispodoba o sjemenu koje raste

S Božjim kraljevstvom je kao kad čovjek izađe i baci sjeme na zemlju. Kad je to učinio, ne može učiniti ništa drugo nego čekati, ići spavati i opet ustajati. I tako mnogo puta. Kao što i sjeme najprije spava u tlu dok ne proklija i ne naraste. Kako sjeme raste i kako se to događa, on ne zna. Zemlja kao sama od sebe donosi rod – kao uskrsnuće –, najprije travu, zatim klas, a onda u klasu rastu pšenična zrna. Kad je zrno zrelo, on odlazi sa srpom i sprema žetvu. Da, žetva se sprema, kao što već najavljuje Jl 4,13. Mali počeci potrebni su i dragocjeni. I nikada ih ne treba prezirati. Za rast treba vremena. Božja kraljevska vladavina nije odjednom vidljiva i posvuda prisutna. Sve treba

vremena da sazrije i naraste. Ali Božja dugo očekivana žetva doći će. **Da, doći će. Sijte riječ i ustrajte!**

Prispodoba o najmanjem gorušičinu zrnu

I reče: S čime još možemo usporediti Božje kraljevstvo? S gorušičinim zrnom, koje se kao najmanje i neugledno sjeme stavlja u zemlju. A onda nikne i postane veliko. Veće od svih biljaka. Grm dobiva grane, toliko velike da čak u njihovoj sjeni ptice grade gnijezda. Počelo je malo, s Isusom i Dvanaestoricom, ali na kraju će se Božje kraljevstvo raširiti po cijeloj zemlji. U još više prispodoba govorio je ljudima. Ali samo u prispodobama. Svojim učenicima tumačio ih je posebno i opširno.

Isus vlada olujom na Genezaretskom jezeru

Toga dana, navečer, Isus kaže svojim učenicima: Prijeđimo na drugu stranu jezera. Oprostili su se od mnoštva. Učenici su pripremili lađu i poveli Isusa onakva kakav je bio. Umorna i iscrpljena. Druge su im se lađe pridružile. Tada se niotkuda podigla silna oluja. Snažni vjetrovi spuštali su se s visina. Kao neprijateljska sila. Da, bio je to napad na Sina Božjega. Valovi su zapljuskivali lađu, tako da se već punila vodom. Prijeteća situacija. Isus je bio na krmi lađe. Zaspao je na jastuku, pouzdajući se da je zaštita njegova nebeskog Oca uvijek tu. Učenici su ga probudili i rekli prijekorno: Učitelju, zar ti je svejedno što ginemo? Isus se probudio iza sna. Zaprijetio je olujnom vjetru i ukorio ga: Umukni i utihni! I kao što je oluja došla, tako se i stišala. Nastala je velika tišina. I reče im: Zašto se plašite? Zar nemate vjere? Pa ja sam tu. A učenici su se jako uplašili, gotovo kao što su se bojali oluje. I zaprepašteni šaptali su jedni drugima: **Tko je ovaj kojega slušaju i jezero i vjetar? S kim mi to imamo posla?**

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:
Što je za tebe novo:
Jesi li nešto naučio, nešto što bi htio provesti u svom životu?
Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!
Imaš li pitanja ili nešto nisi razumio? Zapiši to!

Poglavlje 5

Oslobođenje opsjednutoga čovjeka na drugoj obali u Gergesi

Bog se objavljuje onima koji nisu pitali za njega (Iz 65,1-5)

Dolaze lađom na drugu stranu jezera, u zemlju Gerasenaca. U to vrijeme to nije bio Izrael, nego inozemstvo, Dekapol. To je bilo područje deset gradova u provinciji Siriji. Kad je ondje izašao iz lađe, odmah mu je izašao u susret jedan čovjek. Taj je imao nečistoga duha kojim je bio opsjednut. Boravio je u grobnim špiljama, kod mrtvih. U gradu nije mogao živjeti. Jer ga se nije moglo obuzdati, bio je opasnost za sve. Čak ni lancem ga nisu mogli svezati. Često su mu već stavljali okove na noge i vezali ga lancima, ali bio je tako jak da ih je uvijek iznova kidao. Nije bilo nikoga dovoljno jakoga da ga ukroti, jer je bio kao divlja zvijer. Danju i noću bio je kod grobnih špilja i po brežuljcima. Bio je utjelovljenje nečistoće. Vrebao je na leševe. Utjelovljuje živu smrt. Glasno je vikao i udarao samoga sebe kamenjem. Gol, osamljen, olupina. Bio je najobezljuđenija i najbjednija osoba koja je sada susrela Isusa.

Nije li taj čovjek slika cijeloga svijeta koji u svom kaosu čezne za oslobođenjem i ozdravljenjem?

Kad je taj čovjek izdaleka ugledao Isusa, potrčao je k njemu i pao pred njim na zemlju. Glasno je vikao, ali to su bile riječi nečistoga duha: Što ja imam s tobom, Isuse, Sine Boga Svevišnjega? Zašto si ovdje? Nemam nikakve šanse protiv tebe. Ti si onaj jaki. Zaklinjem te, nemoj me mučiti, kao što sam ja mučio ovoga čovjeka! Jer mu je Isus rekao: Izađi iz ovoga čovjeka, nečisti demone i mučitelju! I Isus ga upita: Kako ti je ime, nečisti duše? On odgovori: Legija mi je ime, jer nas je mnogo. Rimska legija sastojala se od 6000 vojnika i 120 konjanika. Čovjek nije bio opsjednut samo jednim, nego mnogim demonima. I demoni su ga više puta usrdno molili da ih ne otjera iz toga kraja. Na strmoj obali paslo je veliko krdo svinja. I nečisti duhovi molili su ga da smiju ući u svinje, jer uvijek traže prebivalište, ljude, a ako drukčije ne ide, i životinje. I Isus im je to dopustio. Kad su nečisti duhovi ušli u svinje, koje su za Židove bile nečiste, nastavili su svoje razorno djelovanje. Krdo se strmoglavilo niz brdo u jezero i sve su se podavile. Ne zato što je Isus to htio, nego demoni. A bilo je oko 2000 svinja. Možda su tako htjeli ljude okrenuti protiv Isusa. Što im je i uspjelo. **Ali čovjek je sada bio čist i oslobođen**. Svinjari su pobjegli kad su s užasom vidjeli što se dogodilo. U gradu i po

selima pripovijedali su to. I ljudi su izašli da to vide. Dolaze k Isusu. Ne mogu vjerovati svojim očima, jer ondje sjedi čovjek koji je bio opsjednut demonima, odjeven i posve razborit i normalan, kod Isusa. Onaj koji je imao legiju, velik broj nečistih duhova, opet je čovjek, a ne kao životinja. Obuzima ih strah. To im je posve jezivo. A oni koji su sve doživjeli, oslobođenje opsjednutoga i pad svinja u jezero, pripovijedali su to onima koji su pristizali. I umjesto da se raduju ili da pozovu Isusa, mole ga da ode iz njihova kraja. Oni su primjer onih koji su vani, koji gledaju, a ipak ne opažaju, i slušaju, a ipak ne razumiju. Isus se vratio do lađe i ušao u nju. Njegova misija na toj obali, njegov upad na pogansko područje, uspješno je završena. Znak dolazeće kraljevske vladavine bio je postavljen. Kao u Galileji, tako i ovdje. Iscijeljeni je čovjek htio pod svaku cijenu ostati kod Isusa, sasvim drukčije od svojih rođaka. Slijediti ga. Htio je biti sa svojim Osloboditeljem, zauvijek. No Isus mu to nije dopustio. Umjesto toga reče mu: Idi svojoj obitelji i pripovijedaj im koliko je Gospodin učinio za tebe i koliko se smilovao tebi. I otišao je i navješćivao po cijelom području Deset gradova koliko mu je učinio Isus, štoviše Bog. I očito je bio spreman činiti i dalje. Da, nastavio je službu navješćivanja Isusa, koji se opet vratio preko jezera. I svi koji su to čuli divili su se. I to više nego što su se ljutili zbog izgubljenih svinja.

Što ti u ovom tekstu govori, što dira tvoje srce:
Što je za tebe novo:
Jesi li naučio nešto za svoj svakodnevni život?
Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!
Imaš li pitanja ili nešto nisi razumio? Zapiši to!

Uskrišenje Jairove kćeri – 1. dio

Isus dotiče nečiste – oni opet mogu živjeti

Kad je stigao na drugu obalu, kod Kafarnauma, opet se, kao i obično, okupilo mnogo ljudi na jezeru da ga vide. Ondje je bio i Jair, jedan od nadstojnika sinagoge. Unatoč svim zadrškama i mogućim rizicima kad je riječ o njegovu položaju i dostojanstvu nadstojnika sinagoge. Nešto određeno tjeralo ga je. Kad ga je ugledao, prišao mu je i pao mu do nogu. Usrdno ga je molio i rekao: Moja kći, koja mi toliko znači i koju toliko volimo, umire. Molim te, položi ruke na nju da ozdravi i živi! Isus je vidio Jairov očaj i pošao je s njim prema njegovoj kući. Ljudi su to čuli i gusto zbijeno mnoštvo išlo je za njim.

Žena s kroničnim krvarenjem

U tom gusto zbijenom mnoštvu bila je žena koja je već 12 godina imala krvarenje koje se nije moglo zaustaviti. Time je po Zakonu bila nečista. Bez muža, bez zajedništva, uvijek odvojena od ljudi. Osamljena i usamljena. Mnogo je pretrpjela i sve pokušala da kod liječnika nađe ozdravljenje. To joj je progutalo sav imetak. I umjesto da bude bolje, postalo je još gore. Ali nikada nije prihvatila bolest i iznutra odustala, nego je i dalje tražila ozdravljenje. Sada je čula za Isusa, iscjelitelja, velikoga liječnika, štoviše liječnika nad svim liječnicima. Bila je sigurna da će ozdraviti ako se samo dotakne njegove haljine. Kao nečista nikada mu se nije mogla izravno obratiti. U gužvi joj je uspjelo dotaknuti ga straga, neupadljivo, ne gledajući mu u lice. I tako se dogodilo: u trenu je ozdravila. Osjetila je to. Ali i Isus je nešto osjetio, naime iscjeliteljsku silu koja je izašla iz njega. Dodirom nije postao nečist. Bilo je upravo obrnuto. Jer on je bio **Sveti Božji**. I odmah se okrenuo i upitao: Tko je dotaknuo moje haljine? Je li mu to sada bilo važno na putu prema Jairovoj kući? Za Jairovu kćer vremena je bilo sve manje. Zašto je to sada htio znati? Da, iscijeljena je osoba trebala znati da ju je Isus poznavao, i njezinu nevolju. Njegovi su učenici reagirali zbunjeno: Ljudi se guraju oko tebe, a ti još pitaš: Tko me dotaknuo? Ali Isus se ogledavao uokolo da vidi onu koja ga je dotaknula. Žena je primijetila da Isus misli na nju i uhvatio ju je strah. Sada se više nije mogla skrivati i pala je drhteći pred njim na koljena, pred Svetim. Rekla mu je sve što je doživjela i da je samo u njemu još vidjela svoju posljednju nadu. A on joj odgovori: **Kćeri, tvoja te vjera spasila. Idi u miru i počni opet živjeti**. Zdrava si od svoje muke. Bez obzira na to koliko je gusta gužva života, koliko je beziz-lazna, koliko si nedostojan ili se takvim osjećaš, pruži ruku u vjeri prema Isusu! Uzmi ozdravljenje kao list sa stabla života, koje je Isus!

Uskrišenje Jairove kćeri – 2. dio

Dok je još govorio sa ženom, dolaze znanci nadstojnika sinagoge Jairu s crnom viješću: Tvoja je kći umrla. Zašto još uznemiruješ Učitelja? Dođi kući. Isus je to čuo i zatim rekao Jairu: **Ne boj se! Samo vjeruj! Pouzdaj se u mene!** Zatim od svojih učenika uzima sa sobom samo Petra, Jakova i Ivana, najuži krug Dvanaestorice. Dolaze do kuće. Buka, naricanje i plač su veliki. Isus pita: Kakvu to buku dižete i zašto plačete? Dijete nije umrlo. Ono spava. Tada su mu se ožalošćeni ismijali, kao što to čine i danas kad se ljudi jednostavno pouzdaju u Isusa. Tada je Isus sve ljude poslao van. Samo su otac, majka i njegova tri učenika smjeli k djevojčici. I Isus uzima dijete za ruku i kaže: Talita

kum! To u prijevodu znači: Djevojčice, kažem ti, vrijeme je da ustaneš! I odmah je djevojčica ustala i hodala. Život i snaga vratili su se. Imala je 12 godina. I bili su izvan sebe i nisu mogli riječima izraziti svoju radost. I Isus je zapovjedio svima koji su to vidjeli u toj sobi da o tome nikomu ništa ne pripovijedaju. Nije htio postati poznat kao čudesni uskrisitelj mrtvih, nego kao onaj koji je htio mijenjati i oživljavati srca, da Božje kraljevstvo poprimi oblik. I htio je da djevojčici daju jesti, da se nakon bolesti okrijepi. **Isus se suočava sa smrću, jednako kao i s neizlječivom bolešću. I pobjeđuje. Smrt, koja cijelo stvorenje drži u ropstvu, uskoro će morati ustupiti mjesto životu Uskrsloga. Božje kraljevstvo dolazi. Nezaustavljivo. Gdje je Isus bio, ništa više nije kao prije. Zato što je on došao, sve će postati novo.**

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Imaš li pitanja o tekstu? Je li ti nešto nejasno? Zapiši to!

Poglavlje 6

Nevjera u Nazaretu, Isusovu rodnom gradu

Odande je otišao u grad u kojem je odrastao sa svojom obitelji, u svoj rodni grad Nazaret. Njegovi su ga učenici slijedili. Kad je došla subota, ušao je, kao toliko puta i kao i drugi Židovi, u sinagogu i počeo poučavati. I budući da je poučavao s autoritetom, drukčije od pismoznanaca, slušatelji su bili izvan sebe od čuđenja. I govorili su: Odakle mu to? Kakva mu je mudrost dana! I kakva se neobična čudesa događaju po njegovim rukama! Pa to je onaj jednostavni obrtnik, nikakav pismoznanac, sin Marijin, čiji otac više nije živ. Brat Jakova, Josipa, Jude i Šimuna. I njegove su sestre ovdje kod nas u gradu. (Već su trčali za njim jer su mislili da je poludio.) I sablažnjavali su se zbog njega. Njihov naizgled pozitivan stav prema njemu promijenio se. Poznavali su ga, a ipak ga nisu poznavali. Nisu se pitali što sve to znači za njih osobno. Tada bi znali odakle dolazi sva ta mudrost. A Isus im reče: Prorok ima čast i ljudi ga slušaju. Ali ne u svom rodnom gradu, ne među svojim rođacima i u svojoj kući. Nisu primijetili da se to odnosi na njih. I ondje nije mogao učiniti čudesa, jer su prema njemu bili skeptični, štoviše odbojni. **Za njih je bio samo obrtnik**.

Ipak je ondje bilo nekoliko slabih, bolesnih, na koje je položio ruke i iscijelio ih. Nekoliko onih koji su došli k njemu ili koje su donijeli. **Čudio se nevjeri** u Nazaretu. Neprestano je nailazio na nevjeru, a ipak je iscjeljivao, jer su ljudi dolazili k njemu. No ovdje je većina ostala kod kuće, jer nisu prepoznali tko je on i što je i kod njih mogao i htio učiniti. Tko ne podnosi sablazan da je jednostavni obrtnik doista Sin Božji, neće se probiti do prave spoznaje Isusa Krista. Zatim je obilazio okolna sela i poučavao ljude evanđelju o kraljevstvu.

Misija Dvanaestorice

Zatim s određenom namjerom poziva k sebi Dvanaestoricu. Rasporedio ih je u parove. Onako kako je mislio da pristaju jedan uz drugoga. Udvoje su se mogli podupirati, štititi i hrabriti. I tada ih je poslao da idu po okolici i čine ono što je on činio. Jer im je dao vlast nad nečistim duhovima, demonima, da ih izgone i pokazuju početak kraljevske vladavine po Isusu. Uz to je išlo navješćivanje pokajanja i obraćenja. Naložio im je da ništa ne uzimaju sa sobom. Ni hrane, ni torbe, ni novca. Samo štap. Kao Mojsijev ili proročki štap. Trebali

su Izrael vratiti u Božju prisutnost. I sandale su trebali imati na nogama. Ni dvije haljine, nego samo jednu. Trebali su se, kao i on sam, pouzdati jedino u Boga. Trebali su ići kao siromasi koji nemaju ništa. K siromasima. **Pokajanje se trebalo vidjeti i u njihovu životu. Oni sami i njihov nastup nikada nisu smjeli biti razlog da ljudi odbiju njihovu poruku. Njihova sigurnost, opskrba i udobnost nikada nisu smjele biti na prvom mjestu u njihovu poslanju.** Misija koja je bila hitna, koja se trebala dogoditi odmah i bez velike pripreme. Slanje posebno za to vrijeme u kojem je Isus bio ovdje, u Galileji. Pri svom uzašašću opet ih je poslao, a s njima i sve koji danas slijede Isusa. U naše vrijeme, u drugim zemljama, u drugim uvjetima. Važno ostaje kao i onda navješćivati evanđelje o kraljevstvu, obraćenje, ali i obnovu ozdravljenjem duha, duše i tijela. Ako vas na vašem poslanju pozovu u neku kuću, bila siromašna ili bogata, ako se uši i srca otvore, uđite ondje i ostanite dok ne dođe vrijeme da idete dalje. Idite dalje, jer što više njih treba to čuti. Ali ondje gdje vas ne slušaju i ne pozovu u svoju kuću, otresite prašinu sa svojih sandala. Moraju znati da evanđelje nije bilo što. To je hitna poruka milosti. Odbiti je velika je pogreška. Postoji samo da ili ne Božjoj kraljevskoj vladavini. I oni su otišli i proglašavali pokajanje, promjenu mišljenja i okretanje Bogu. Izagnali su mnoge demone. Mazali su uljem mnoge bolesnike i iscjeljivali ih. Gdje je bio Isus i gdje su bili oni, ondje je bilo Božje kraljevstvo. Njihova su djela to dokazivala. Bili su na putu u Isusovoj vlasti. U njegovo ime. Gdje god se danas otvaraju vrata, gdje se pruže prilike, mora se djelovati bez gubljenja vremena, odmah!

Ivanu Krstitelju odrubljena je glava

Iako su učenici dobili duhovnu vlast, oni su morali, a Isusovi sljedbenici moraju sve do danas, računati sa svime. Tko navješćuje Isusa kao kralja, naići će na otpor u svijetu vladara, kraljeva i cezara, pismoznanaca i farizeja. Tako se dogodilo s Ivanom Krstiteljem. Njegova nam priča ovom drastičnom pričom razjašnjava **narav svijeta i njegovih kraljeva** i **Isusovu narav**. Kralj Herod Antipa, sin Heroda Velikoga, koji je naredio pokolj djece u Betlehemu, čuo je za Isusa i za ono što se o njemu govorilo. Ljudi iz običnoga puka govorili su o njemu stvari koje su Heroda uznemirivale. Ivan Krstitelj, kojega je dao pogubiti, uskrsnuo je od mrtvih i zato po njemu djeluju takve čudesne sile. Drugi su o njemu govorili da je Ilija. Opet drugi da je prorok. Iz toga je Herod zaključio da je Ivan Krstitelj, kojemu je dao odrubiti glavu, uskrsnuo. Herod je prije nekoga vremena dao uhititi Ivana i baciti ga u tamnicu. Sve to zbog svoje žene Herodijade, koja je prije bila žena njegova polubrata Filipa. Oteo mu ju je i oženio se njome. Ivan Krstitelj rekao mu je, bez oklijevanja i bez

straha od kralja: Po Mojsijevu Zakonu nije ti dopušteno imati ženu svoga brata. Herodijada nije mogla podnijeti istinu, jer je Ivan imao pravo. Vrebala ga je i pokušavala ga ubiti, što joj nije uspijevalo. Jer je Herod imao veliko poštovanje prema Ivanu. Za njega je bio pravedan i svet čovjek. Štitio ga je. Često, kad ga je slušao, bio je u nedoumici, jer mu je Ivan govorio što bi trebao promijeniti. Rado ga je slušao, ali se nije mijenjao. No tada je došao dan u kojem je Herodijada hladnokrvno iskoristila priliku, a Herod je sam sebi svezao ruke i više nije mogao zaštititi Ivana. Za svoj rođendan Herod je priredio gozbu. Pozvao je ugledne ljude, mnoge dostojanstvenike i vojne zapovjednike i prvake Galileje. Bila je to bučna i opojna gozba. Tada je ušla Herodijadina kći da pleše pred muškarcima. Njezin je ples opčinio Heroda i sve koji su ležali za stolom. Herod je bio toliko zanesen da joj je rekao: Traži što god hoćeš i dat ću ti. Do polovice svoga kraljevstva dat ću ti, ako to zatražiš. Herod nije znao što govori. Previše se već bilo popilo. Bez Rimljana, koji su ga trpjeli, nikada nije mogao učiniti tako nešto. Više je puta ponovio svoju ponudu. Kći je izašla k svojoj majci da s njom razgovara o toj velikodušnoj ponudi. Nije znala što da traži. Ali Herodijada je zgrabila priliku. Došao je njezin čas: neka traži Ivanovu glavu. I to odmah. Njegovu glavu neka donesu na pladnju. Kad je Herod čuo tu želju, bio je duboko pogođen i zaprepašten. Da, čak se zakleo da će ispuniti djevojčinu želju. I sada, kad su svi gosti to već čuli, više se nije mogao povući. Odmah je poslao krvnika u tamnicu, koji je Ivanu odrubio glavu. On je donio glavu na pladnju djevojci, a ona ju je odnijela svojoj majci. Kad su to čuli Ivanovi učenici, uzeli su njegovo tijelo i pokopali ga.

Povratak učenika s njihove misije k Isusu

Poslani učenici vratili su se sa svoje misije i okupili se oko Isusa. Radosno su mu, a on je pozorno slušao, pripovijedali što su činili i poučavali, štoviše sve što su doživjeli. Isus je vidio svoje učenike i poveo ih sa sobom da se malo odmore na samotnom mjestu. Jer je oko njih neprestano bilo mnogo ljudi, sa svojim bolestima i pitanjima. Nisu imali vremena ni jesti. Otplovili su dakle lađom na samotno mjesto, gdje su mogli biti sami. Ali ljudi su ih vidjeli kako odlaze i čuli kamo su htjeli. To se pročulo i dolazili su iz svih sela pješice na to mjesto i već su bili ondje kad je Isus stigao sa svojim učenicima.

5000 muškaraca s mnogo žena i djece biva nasićeno

Kad su izašli iz lađe, Isus je vidio veliko mnoštvo. Trčali su za njim. **To je dirnulo njegovo srce. Njega, dobroga Pastira, obuzelo je sažaljenje.** Jer to

mnoštvo ljudi bilo je kao ovce koje nemaju pastira. Tako se često nazivao Izrael kad je bio bez vođe i kralja. Tada je počeo poučavati, opširno, prilično dugo, razumljivo i živo: **riječi života i velike mudrosti**. Kad je već prošlo neko vrijeme, dolaze k njemu njegovi učenici, koji su se zabrinuli za daljnji tijek dana i večeri. Mjesto je pusto – upravo su zato i došli onamo – a već je kasno. Ovdje nigdje nema hrane. Pošalji ljude u okolne zaseoke i sela da si nabave hranu. Ali Isus je pogledao učenike i rekao nešto zapanjujuće: **Dajte im vi jesti!** Iznenađeni, štoviše zbunjeni, kažu: Kako da nabavimo kruha za toliko njih? Imamo samo 200 denara, to nikako neće biti dovoljno. Ali on ih upita: Koliko kruhova imate? Idite i pogledajte koliko kruhova možete ovdje pronaći. Vratili su se i našli pet kruhova i dvije ribe. Tada je Isus naložio da se mnoštvo ljudi podijeli i skupi u skupine. U skupine po 50 i po 100 na zelenoj travi. Bilo je proljeće, trava je bila mlada i zelena. **On, dobri Pastir, vodio ih je na zelene pašnjake**. Zatim je Isus uzeo pet kruhova i dvije ribe. Pogledao je u nebo i obratio se svome Bogu i Ocu. Zahvalio mu je i slavio ga za hranu. Zatim je razlomio kruhove, tako da je svaki učenik mogao davati ljudima od njih. I dvije sušene ribe razdijelio je učenicima, koji su ih dijelili dalje. Veliko je mnoštvo jelo i na čudesan način kruha nije bivalo manje. Svi su se nasitili. Ostatke su skupili i bilo ih je mnogo više nego što su podijelili: dvanaest košara napunjeno je ostacima i skupilo ih je dvanaest učenika. A bilo je otprilike 5000 muškaraca, ne računajući žene i djecu, koji su se nasitili kruhovima i ribama. **To je bio znak novoga stvorenja, koje počinje u Isusu i jednoga će dana postati stvarnost za cijelu zemlju,** kad nitko više neće morati gladovati i svi će biti siti. Isus se brine za narod kao pravi kralj i pastir, za razliku od Heroda, koji je u svojoj palači, odvojen od ljudi, za sebe slavio u izobilju. Isus je novi i veći Mojsije, koji daje da mnoštvo uredno posjeda, daje im kruha na pustom mjestu, kao u pustinji.

Tko zna jesu li ljudi primijetili da se ovdje događa veliko čudo. Isus daje ljudima bogatu pouku i hranu u izobilju. Doći će vrijeme, kad Isus uzađe na nebo, nakon svoje smrti i svoga uskrsnuća, i nalog, kao ovdje na obali jezera, ide svim učenicima: **Vi ste na redu! Vi to morate činiti! U mojoj vlasti i sili.** Kakvi god bili izazovi, koliko god dugo trebalo da se riješe, s čudesima ili bez njih, **ne odustajte**. Ne pristaje Isusovim učenicima da jadikuju i otpravljaju ljude. On će tada biti tu i djelovati, kad se iscrpe sve mogućnosti i kad se usudimo djelovati u vjeri.

Plovidba na drugu obalu – Isus hoda po jezeru

I odmah nalaže svojim učenicima da uđu u lađu i otplove pred njim preko jezera u Betsaidu. On sam htio je otpustiti ljude. Kad ih je otpustio, otišao je na

goru da se moli. **Sam**. Za njega je to bilo životno nužno. Zajedništvo i susret s Bogom. U njegovu su molitvu bili uključeni i učenici koji su bili na jezeru. Kad je pala večer, učenici su bili nasred jezera, a on na kopnu. I Isus je vidio kako teško veslaju i jedva napreduju protiv vjetra. Situacija u kojoj se i mi ponekad nalazimo, kad ništa ne ide naprijed. Duboko u noći, pred zoru, još su bili na jezeru. Tada je Isus došao k njima. Hodao je po jezeru kao po čvrstom tlu. Izgledalo je kao da ih želi mimoići. Kao Božje ukazanje koje je prošlo pokraj Mojsija. Da, to je bilo Božje ukazanje! Ne na gori, nego na moru, kojega su se Izraelci bojali. Isus nije htio učenike samo iznenaditi, nego im pokazati da je Bog tu. U tijelu, kao čovjek. **Ja sam tu!** Za vas! Kad su ga ugledali, mislili su da vide sablast. Toliko su se prestrašili da su od straha vrisnuli. Ali on je došao k njima i rekao: Ne plašite se, ja sam. **„Ja jesam", sam Jahve**. Ne bojte se. Ušao je k njima u lađu i vjetar, koji im je puhao u lice, kao da ga je odnijelo. Učenici su bili posve zaprepašteni i potreseni. Čudili su se preko svake mjere. Zapravo su od Isusa trebali očekivati sve, nakon što se prije samo nekoliko sati tisuće ljudi nasitilo s pet kruhova i dvije ribe. Njihova su srca još bila zatvorena. Čak ni oni, koji su mu bili najbliži, još uvijek nisu znali tko je on zapravo. On, Mesija, kojega su oni i Izrael očekivali, činio je upravo ono što je Mesija trebao moći činiti. Trebao je imati moć nad svime, a ipak istodobno biti čovjek kao mi. Umoran, ovisan o Bogu i na kraju čak umrijeti. Sada, kad je došlo dotle i kad je on bio tu, nisu to mogli shvatiti. Kako je s nama, nakon što nam je Marko toliko toga ispripovijedao o njemu? **On, isti, danas je naš Gospodin.** On bdije nad svojim učenicima, s gore ih je vidio, u noći, i došao je da pomogne.

Tisuće bolesnih bivaju iscijeljene

Zatim su došli u Genezaret, a ne u Betsaidu, i ondje pristali. Kad su izašli, ljudi su ih prepoznali. To se opet proširilo kao požar. Sve su bolesne na njihovim posteljama i pokrivačima donosili k Isusu. Odasvud su ih donosili. I ondje kamo je Isus dolazio, u gradove, sela i zaseoke, na trgove, ondje su iznosili bolesne. I molili su ga da bolesni smiju dotaknuti samo rub njegove haljine, da ozdrave. I **svi koji su ga dotaknuli odmah su ozdravili**. Kao žena s krvarenjem, koja je straga dotaknula Isusa i odmah ozdravila.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:
Što je za tebe novo:
Jesi li nešto naučio, možda i nešto što bi htio provesti u svom životu?
Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!
Imaš li pitanja? Zapiši ih!

Poglavlje 7

Ljudske zapovijedi i Božje zapovijedi

Isus je bio u Galileji. Ondje je djelovao više nego u svim drugim krajevima. Njegov nastup, njegove riječi i djela pročuli su se po cijeloj zemlji i bili su poznati i u Jeruzalemu. Tada su se neki farizeji i pismoznanci iz Jeruzalema zaputili da na sjeveru zemlje vide što se događa. Oni su vidjeli neke Isusove učenike kako počinju jesti a da prije toga nisu oprali ruke. U njihovim očima i po njihovoj tradiciji bez pranja su bili obredno nečisti. Jer svi farizeji i svi Židovi peru ruke prije jela, barem šakom vode. Tako drže predaju svojih predaka. To vrijedi i kad dođu s trga pa onda jedu. Mnoga takva pranja i čišćenja obavljaju na vrčevima, čašama, bakrenim posudama ili ležajevima i jastucima za sjedenje. Zato su ga pismoznanci i farizeji pitali: Zašto tvoji učenici ne drže predaje i propise starih i jedu nečistim rukama? Isus im odgovori: Kako je točno prorok Izaija prorokovao o vama, kao što se može pročitati kod njega u 29. poglavlju: **Ovaj me narod časti samo usnama i praznim riječima, jer je njihovo srce daleko od mene i zapravo ih ja ne zanimam.**

Božju zapovijed su ostavili i sada umjesto nje drže ljudske predaje. Dovoljno ste lukavi da Božju zapovijed zaobiđete i poništite, kako biste umjesto nje postavili svoje vlastite zapovijedi i pravila. Mojsije je rekao: Poštuj svoga oca i svoju majku! I: Tko prokune oca ili majku, neka umre. A što vi činite? Ono što vašim roditeljima treba u starosti, ono što im trebate dati, proglašavate darom za Hram. Oni ne dobivaju ono što im treba. Tako stavljate izvan snage dobru Božju zapovijed i zamjenjujete je svojim vlastitim pravilima. Takvih podmuklosti mogao bih vam nabrojiti još. Zatim se okrenuo mnoštvu i rekao: Slušajte me pomno i pažljivo i shvatite: nema ničega što izvana ulazi u čovjeka a što bi ga moglo onečistiti. Ne ulazi u njegovo srce, nego u njegov trbuh, i odande opet izlazi. Zatim je otišao od mnoštva i ušao u jednu kuću. Ondje su ga njegovi učenici pitali o onome što je rekao. On reče: Zar ste i vi tako nerazumni i ne shvaćate da sve što ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti? Ulazi u trbuh i odande izlazi. **Naprotiv, čovjeka onečišćuje ono što izlazi iz njega.** Jer **iz nutrine čovjeka, iz njegova srca, izlaze zle misli i namjere: bludništvo, krađa, ubojstvo, preljub, pohlepa, zloće, podmuklost, razuzdanost, zavidan pogled, kleveta, oholost, bezumlje i još ponešto. Sve to zlo dolazi od samih ljudi, iz njihove nutrine. To onečišćuje čovjeka, a ne neoprane ruke.** Bi li čovjek bio spreman svim ljudima pokazati fotografiju svoga

svijeta misli i osjećaja? Što bi se ondje vidjelo? Vjerojatno i stvari koje Isus ovdje nabraja. Nitko ne može za sebe tvrditi da takvoga čega u njegovu srcu nema. Obrednom, vanjskom nečistoćom nitko nije nečist pred Bogom. Ni pogani, zato što su pogani, a ne Židovi. Svi imaju grijeh u svom srcu, i Židovi i pogani su nečisti i trebaju očišćenje po Isusu, jedinom Svetom. To Isus sada pokazuje i u sljedećem događaju. Za Židove su pogani sami po sebi bili nečisti. Ali Isus to ne vidi tako i dokazuje to svojim djelovanjem. **S Isusom je počelo novo vrijeme**.

Kći jedne nežidovke biva iscijeljena

Odande su on i njegovi učenici otišli u područje Tira. Ondje je ušao u jednu kuću da se sakrije, da nitko ne dozna da je ondje. Ali kao i toliko puta, nije uspjelo. Odmah kad je jedna žena čula za njega, došla je k njemu i bacila mu se pred noge. Njezina kćerkica imala je nečistoga duha, demona. Bila je Grkinja, rodom Sirofeničanka. Preklinjala ga je da istjera demona iz njezine kćeri. A on joj reče: Pusti da se najprije nasite djeca. Nije dobro uzeti kruh djeci i baciti ga psima. Razumjela je što Isus kaže, jer je došao Židovima kao njihov Mesija. Zato je rekla nešto što se Isusa dojmilo: Pa i psi jedu mrvice kruha koje padaju pod stol djece. **Zato što si to rekla i zadovoljavaš se mrvicama, dobivaš kruh**. Idi svojoj kćeri, demon je izašao. Tada je brzo otišla svojoj kući i nije se razočarala. Dijete je mirno ležalo na krevetu i demon je doista izašao.

Gluhonijemi opet čuje i može jasno govoriti

Zatim je napustio Tir i kroz Sidon opet došao na Genezaretsko jezero, usred područja Deset gradova. Ondje je, naime, iscijelio opsjednutoga kojega su vezali mnogi demoni. Tada mu dovode gluhoga koji je vrlo teško govorio i jedva ga se moglo razumjeti. Mole ga da položi ruke na njega i da on ozdravi. Tada ga je Isus odveo u stranu, malo dalje od mnoštva. I stavio mu je prste u uši, stavio slinu na svoje prste i stavio ih čovjeku na jezik. **Zatim je pogledao u nebo, prema svome Bogu i Ocu, uzdahnuo i rekao: Efata!** To znači „Otvori se“. U trenu su mu se otvorile uši, i okovi koji su mu vezali jezik razriješili su se. Mogao je govoriti jasno i razgovijetno. Isus je ljudima zabranio da to razglašuju. Ali kao i toliko puta, dogodilo se da što im je više to govorio, to su više ljudi razglašavali njegova čudesa. Zbog toga čudesnog ozdravljenja bili su posve izvan sebe. Nikada nisu doživjeli ništa slično, nisu se usudili ni nadati. Oni, pogani, govorili su: **Sve je dobro učinio**. Čini da gluhi mogu čuti, a nijemi opet mogu govoriti.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:
Jesi li nešto naučio, nešto što bi htio provesti u svom životu?
Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!
Imaš li pitanja? Nešto nisi razumio? Zapiši to!

Poglavlje 8

4000 ljudi biva nasićeno

Opet je jednom mnogo ljudi bilo kod Isusa. Nalazili su se na poganskom području. I opet je bilo tako da nije bilo ništa za jelo. Tada je pozvao k sebi svoje učenike i rekao: **Žao mi je svih tih ljudi**. Zbog mene su ovdje već tri dana i nemaju što jesti. Ako sada praznoga želuca odu kućama, a neki imaju dug put pred sobom, klonut će. Njegovi učenici odgovoriše: Odakle da ovdje vani, u pustinji, uzmemo toliko kruhova? Isus upita: Koliko kruhova imate? Sedam, rekoše, a mogli su se sjetiti istih riječi kod hranjenja 5000 ljudi. Tada naređuje da ljudi posjedaju. Uzeo je sedam kruhova, izrekao nad njima molitvu zahvale, razlomio kruhove na komade i dao ih učenicima, koji su činili isto i dijelili ih ljudima. Imali su i nekoliko malih sušenih riba. I nad njima je zahvalio i podijelio ih. **Svi su se nasitili.** Skupili su čak sedam košara kruha koji je preostao. Bilo je to 4000 ljudi koje je Isus nasitio **u srcu i u tijelu** i otpustio kućama. Nije li žena prije toga rekla da se psi nasite mrvicama kruha koje padaju pod stol? Ovdje je Isus nasitio mnoge nežidove riječima života i kruhovima za jelo. On sam opet je sa svojim učenicima ušao u lađu i otplovili su u Dalmanutu.

Hoćemo znak s neba!

Sada su se okupili farizeji i zapodjenuli svađu s Isusom. Htjeli su ga iskušati i staviti na kušnju, kao Sotona, tražeći od njega znak s neba. Da se dokaže kao Mesija. Znak da će Izrael po njemu biti oslobođen. A Isus je uzdahnuo u svom duhu, jer su kritika i nevjera bile tako velike. Zašto ti ljudi traže znak? Već se toliko znakova dogodilo po meni. Ne, jedno je sigurno: ovi ljudi nikada neće dobiti znak onakav kakav žele. Neću dopustiti da dobiju znak. Neće dobiti ni Mesiju kakvoga zamišljaju. Ne bez vjere. Ostavio ih je i sa svojim učenicima opet ušao u lađu i otplovio na drugu stranu jezera.

Učenici doživljavaju znakove, ali ni oni nemaju pouzdanja

Učenici su zaboravili ponijeti kruhove. Samo su jedan imali sa sobom. Možda je to bio sam Isus, u prenesenom smislu. U lađi Isus reče učenicima: Čuvajte se kvasca farizejskoga. Njihova licemjerja i njihovih ljudskih zapovijedi i njihove nevjere, kad traže znakove s neba. Čuvajte se i kvasca Herodova.

Njegove nasilne vladavine i raskoši, štoviše bezbožnosti. Ne dopustite da takva vrsta kvasca prožme i pokvari vaše srce.

Kad su učenici čuli riječ kvasac, odmah su pomislili da su zaboravili kruhove i da ih on na to želi upozoriti. Isus nije mogao vjerovati: Zašto mislite na kruhove koje ste zaboravili?! Ne gledajte na kruhove, gledajte samo na mene. Zar još uvijek ne shvaćate? Zašto ne razumijete? Je li vam srce još uvijek zatvoreno? Izaija je to rekao o narodu (Mk 4,12), ali je li tako i s vama? Imate oči, a ne vidite. Imate uši, a ne čujete. Ne možete se ni sjetiti kad se s pet kruhova nasitilo 5000 ljudi. Koliko ste košara podigli nakon jela? Rekoše: Dvanaest. Kad je nedavno sedam kruhova nasitilo 4000 ljudi, koliko je košara tada preostalo? Sedam, rekoše. Na to im reče: Zar još uvijek ne razumijete? Nas je samo 13 i vi se bojite jer imamo samo jedan kruh? Što mi to činite svojim malovjerjem? Ali vidjet ćete i čuti i naučiti. Ja ne odustajem i ne odustajem od vas. Sve do danas on nikada ne odustaje od svojih učenika.

Ozdravljenje slijepca

Zatim dolaze u Betsaidu. Ondje mu dovode slijepca s molbom da ga dotakne i učini da progleda. Uzeo ga je za ruku i izveo iz sela. Ondje mu je pljunuo na oči, položio ruke na njega i zatim upitao: Što vidiš? Taj je čovjek prvi put nešto vidio, ali još nejasno: Vidim ljude kao drveće kako hodaju. Tada je Isus drugi put položio ruke na njegove oči. Čovjek se ogledao i sada je vidio jasno, kao zdravim očima.

Tada mu je Isus zapovjedio da ide ravno kući, a ne u selo, da sve razglasi. To je bila pouka za učenike. Oni su doduše vidjeli znakove, ali još uvijek nejasno. Nisu prepoznali tko je on. I njima je bio potreban drugi dodir da vide posve jasno. On je trebao doći kad Isus uskrsne.

Kad je Petar rekao: Ti si Krist!

Zatim je Isus sa svojim učenicima pošao dalje na sjever, u Cezareju Filipovu. Ondje je bilo mnogo poganskih hramova. I jedan izvor Jordana, koji su nazivali vratima podzemlja. Dok su tako bili na dugom putu, bilo je vremena za razgovor. Isus je upitao svoje učenike: Što kažu ljudi, tko sam ja, nakon svega što su doživjeli kod mene? Učenici su ponešto čuli i rekli mu: Ivan Krstitelj. Neki kažu: Ilija ili jedan od proroka. Nakon nekoliko minuta Isus upita svoje učenike: Vi, koji me dobro poznajete, što vjerujete, tko sam ja? Petar, predvodnik učenika, reče odmah: **Ti si Pomazanik. Mesija. Krist**. Kojega Izrael čeka. Koji oslobađa Izrael. Svojim je učenicima odlučno, štoviše strogo zapovjedio da o tome ništa ne govore. Vrijeme još nije bilo došlo. **Nije bio Mesija**

kakvoga su zamišljali. Trebalo se dogoditi nešto drugo, drukčije nego što su očekivali.

Prva najava smrti

Zatim, nakon što je Petar izgovorio tu istinitu riječ – i u ime svih učenika –, Isus im je rekao, prvi od tri puta, posve otvoreno i opširno: Sin Čovječji, to sam ja. Moram mnogo pretrpjeti i biti odbačen od starješina, velikih svećenika i pismoznanaca. **Bit ću ubijen, ali nakon tri dana uskrsnut ću. Tako će doći i tako mora biti. Za mene nema drugoga puta.**

Petar, za kojega je Isus bio Mesija, uzeo ga je nasamo i htio ga od toga odvratiti. Po njegovu razumijevanju tako se nešto nikada nije moglo ni smjelo dogoditi. Nije poznavao Božji plan. Za Petra je križ u tom trenutku bio ludost, a ne Božja mudrost, ni Božja sila na spasenje.

Isus je vidio ostale učenike, koji su mislili isto. I obrecnuo se na Petra i oštro ga ukorio pred svima. Idi iza mene, Sotono! Ti ne misliš kako Bog misli i što on hoće. Ti sve vidiš kao ljudi. Ali rješenje nije u tome kako ljudi misle i djeluju. Potrebno je nešto sasvim drugo.

Samo raspeti i uskrsli Krist postat će Spasitelj i kralj svijeta. Sotona želi spriječiti da upravo to postanem za sve ljude. **Želi spriječiti da Bog dobije svoju obitelj.**

Slijediti Isusa znači ići istim putem kao on

Zatim je dozvao k sebi mnoštvo, što je inače sam od sebe rijetko činio. Oni su uvijek dolazili sami. Ali bilo je tako važno ono što je imao reći. Tko me hoće slijediti, mora se odreći samoga sebe. Mora Bogu dati prvo mjesto i nadzor nad svojim životom. Neka uzme svoj križ, kao što ću ja to učiniti, i neka me slijedi. Jer tko svoj vlastiti život hoće zadržati i spasiti, izgubit će ga. **Ali, slušajte dobro, tko izgubi svoj život zbog mene ili zbog radosne vijesti, evanđelja, spasit će ga za vječnost.** Jer što koristi čovjeku ako stekne cijeli svijet i on mu pripada, a na kraju svoj život izgubi smrću? Čime može otkupiti svoj život? Ni posjedovanje svih stvari na zemlji ne bi bilo dovoljno za to!

Ne stidite se pred ovim preljubničkim i grješnim ljudima ovoga naroda ispovijedati moje ime i ono što sam poučavao. A tko se stidi i nema hrabrosti to učiniti, toga će se stidjeti Sin Čovječji i neće stati uz njega kad opet dođe u slavi svoga Oca sa svetim anđelima.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, možda i nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Imaš li pitanja ili nešto nisi razumio? Zapiši to!

Poglavlje 9

Blistava slava na gori Hermonu

Isus reče svojim učenicima: Neki od vas koji ovdje stoje sa mnom neće umrijeti dok ne vide da je Božje kraljevstvo došlo u sili. I nakon šest dana za trojicu od njih trebalo je doći do toga. Ništa nisu slutili. Isus uzima sa sobom Petra, Jakova i Ivana na visoku goru, Hermon u blizini Cezareje Filipove. Sami su s Isusom pješačili uz goru. Odjednom se preobrazio pred njima. Njegove su haljine postale blistavo bijele. Tako bijele kakve se nigdje na zemlji ne mogu naći. Takvu bijelu haljinu imao je samo Pradavni, sam Bog, o kojemu govori Daniel u Dn 7,9. I odjednom se ondje ukazao **Ilija** s **Mojsijem**. Razgovarali su s Isusom. O obojici je govorio Malahija u Mal 3,1.22-24, u posljednjim recima hebrejske Biblije. Ilija će doći i sve obnoviti. To je u Izraelu bilo opće znanje, i **učenici su shvatili da ta dvojica moraju biti znak bliskoga kraja, suda i spasenja**. Tada je Petar od same zbunjenosti dao prijedlog. Nije znao zašto ni što govori. Učitelju, podignimo vama trojici svakomu po jedan šator. Učenici su od straha bili kao omamljeni. Nasljedovanje nije nastanjivanje na gori, daleko od svakodnevnih zbivanja. Ali za svakodnevicu potrebna je **vizija** na gori. Taj je događaj bio pogled unaprijed, a ne svakodnevica učenika. S njom su se trebali vrlo brzo opet susresti. Dok je Petar to govorio, došao je oblak koji ih je zasjenio. To je bila prisutnost Boga Oca. I iz oblaka je došao glas koji je rekao ono što se već jednom čulo na Jordanu, kad se Isus dao krstiti: **Ovo je moj Sin, ljubljen iznad svega. Njega jedinoga slušajte. Ne najprije Iliju, ne Mojsija, nego njega.** Njegove riječi vrijede! Čak više od onoga što ste vidjeli. **Njega slušajte!** I tada su ona dvojica nestala, i vidio se još samo Isus. **On, Rabbi, Mesija, Božji Sin i sam Bog, trebao je dovršiti i ispuniti ono što su Ilija i Mojsije započeli i prorekli. Samo je Mesija mogao utemeljiti Božji plan i kraljevstvo u sili. Ali samo preko Golgote.** To je bio pogled unaprijed, kao najava onoga što je trebalo doći. Drukčije od političke ili vojne intervencije, Božja kraljevska vladavina trebala je biti utemeljena na zemlji križem, uskrsnućem i uzašašćem te izlijevanjem Duha Svetoga na Duhove. Kad su zatim silazili s gore, Isus im je usrdno zapovjedio da ništa ne pripovijedaju o onome što su vidjeli. Tek kad uskrsne od mrtvih, tada će sve biti svršeno i oni će moći pripovijedati o tome, što su tada i činili. Jer su tada trebali razumjeti da je Krist morao trpjeti prije nego što uđe u slavu. Trojica učenika

raspravljala su dok su silazili o tome što to znači: uskrsnuti od mrtvih. To ih je jako zaokupljalo. Jer su iz hebrejske Biblije poznavali samo opće uskrsnuće svih ljudi na kraju dana.

O dolasku proroka Ilije

Učenici su vidjeli Iliju. Sjetili su se učitelja Zakona, koji su govorili da prije kraja mora doći Ilija. Učenici su zato pitali Isusa: Ako je on Mesija, kada je i gdje je bio Ilija? On im odgovori: Svakako Ilija dolazi prvi, da obnovi cijeli Božji narod. Ali, moji dragi učenici, zašto onda Pismo kaže i to da Sin Čovječji mora mnogo pretrpjeti i biti prezren? Kažem vam da je Ilija već došao, naime u službi Ivana Krstitelja, koji je narod pozvao na pokajanje. I s njim su učinili što su htjeli. Kao što se dogodilo s Ilijom, i zapisano je u 1 Kr 19, po bezbožnoj kraljici Izebeli. Ivan je izgubio život zbog bezbožne žene. Sada je Ilijina misija, tj. Ivanova, bila ispunjena. I Isus, čiji je on bio preteča, trebao je doživjeti isto što i Ivan Krstitelj. Ali po njemu, Umrlomu i Uskrslomu, trebala je doći potpuna obnova svih stvari. To tada još nitko nije razumio. Kao što je nekoć Mojsije u Izl 24 i 34 otišao na goru, u veličanstveno blistavu Božju prisutnost. S blistavim licem opet je sišao k narodu. Tako je **Isus pravi Mojsije**, čije su riječi zakon. I Bog Otac potvrđuje da trebamo slušati njega. Isus i učenici bili su na gori i sada su opet silazili. U svakodnevicu i svagdašnji život.

Oslobođenje opsjednutoga dječaka

Kad su opet došli k ostalim učenicima, ondje je bilo mnoštvo. U njegovoj sredini bili su ostali učenici i pismoznanci, koji su raspravljali s njima. Kad ga je mnoštvo ugledalo, čudili su se i pozdravljali ga. Bio je tu onaj o kojem su svi govorili. Upitao ih je: O čemu raspravljate? Jedan čovjek iz mnoštva reče mu: Učitelju, doveo sam svoga sina tvojim učenicima. Jer ima nijemoga duha i ne može govoriti. Taj zli duh hvata moga sina i baca ga na tlo. Tada mu se pojavi pjena na ustima i škrguće zubima. Tada mu cijelo tijelo postane ukočeno kao daska, kao kod epileptičkoga napadaja. Ali to nije bila bolest, nego opsjednutost. Rekao sam tvojim učenicima da ga istjeraju. Ali nisu bili dovoljno jaki. To me je zbunilo, tvoji su se učenici činili bespomoćnima. Tada je Isus rekao, tako da su svi mogli čuti, i kao da ne pravi razliku između mnoštva i svojih učenika: Kakav **nevjeran naraštaj, koji od Boga ništa ne očekuje**! Dokle ću to još podnositi? Dovedite ga k meni! Tada su doveli dječaka k njemu. Čim je zli duh vidio da ga to Isus zove k sebi, propeo se i očajnički pokušavao pokazati svoju moć. Jer je zgrabio dječaka i bacio ga na tlo s pjenom na ustima. Kad je Isus to vidio, upitao je oca: Otkad to tvoj sin ima? Od djetinjstva, reče

otac. I hoće ga baciti čas u vatru, čas u vodu, da ga ubije. Molim te, pomozi nam ako možeš i smiluj nam se.

Isus odgovori: **Ako možeš? Što to treba značiti?** Tko vjeruje Bogu, tomu je sve moguće! Tada otac zavapi: **Pa vjerujem – ali ipak ne mogu. Molim te, pomozi mi da se potpuno pouzdam!** S mješavinom vjere i nevjere, čas vjerujući, čas sumnjajući, stoji pred Isusom. Kao i mi u teškim situacijama. Isus je primijetio kako sve više ljudi pristiže. Tada je zaprijetio zlomu i nečistomu duhu i rekao mu: Ti gluhi i nijemi duše, izađi iz njega i nikada se više ne vraćaj u ovoga dječaka. I tada je duh iznenada kriknuo i trgao dječaka amotamo. Isus, Jaki, svladao je toga duha, koji se još jednom očitovao. Posljednji put prije nego što je morao pobjeći. Dječak je bio kao mrtav kad je duh otišao. Tako su mislili svi koji su to vidjeli. Ali tada ga je Isus uzeo za ruku i podigao ga, i dječak je ustao. Posve normalnoga, oslobođenoga od toga mučitelja, Isus ga je vratio u život. Pouka za sve da će on sam uskrsnuti od mrtvih.

Zatim je sa svojim učenicima ušao u jednu kuću. Oni su ipak od Isusa dobili vlast nad demonima i čudili su se što je to bilo. Kad su bili sami, upitali su ga: Zašto ga mi nismo mogli istjerati? Isus im odgovori: Ovakvu vrstu duha možete istjerati samo molitvom osobite usrdnosti. Postoje različiti duhovi, ovaj je osobito jak. Jeste li bili toliko zaposleni da niste imali vremena moliti? Nisu odlučujuće vaše riječi ili tehnika, nego vaš odnos sa mnom. Odlučujući su stega u molitvi i vjera. Čuvajte se da se ne pouzdate u sebe i u svoje iskustvo. **Morate se uvijek iznova pouzdati u Boga, kako biste uvijek iznova primali njegovu silu.**

Čini se da učenike čekaju teži izazovi nego na početku. Općenito je put nasljedovanja Isusa sada postao teži. Jer je trebao ići u Jeruzalem. Pokušavao je učenicima objasniti svoj kraj. Od vjere se traži sve više i time ona raste. Najveća vjera ne traži se na početku puta vjere, nego se ona korak po korak jača sve novim, često sve većim izazovima. Ako se usudimo potpuno osloniti na Boga.

Druga najava njegovih patnji

Zatim su odande išli dalje kroz Galileju. I Isus nije htio da itko to dozna. Na putu je poučavao svoje učenike i razjasnio im: **Sin Čovječji bit će bespomoćan predan u ruke ljudi.** Ubit će ga. I on neće ništa učiniti protiv toga. Ali nakon tri dana uskrsnut će od mrtvih. Ovaj put to nije bila prispodoba, nego doslovan i stvaran događaj koji se trebao zbiti. Učenici to nisu razumjeli. Tko bi ga predao? To im je bilo strano i nisu se usudili ni pitati ga. Možda su se bojali da će doživjeti ukor kao Petar.

Tko je najveći?

Zatim su došli u Kafarnaum. U kući je upitao svoje učenike: O čemu ste se prepirali na putu? Znao je. Posramljeno nitko nije ništa rekao. Slutili su da se to Isusu neće svidjeti. Jer su se prepirali o tome tko je među Dvanaestoricom najveći i najvažniji ili će uskoro biti u kraljevstvu Mesije, njihova Učitelja. Tada je Isus sjeo, dozvao Dvanaestoricu k sebi i rekao: Ako netko od vas hoće biti prvi, mora biti posljednji: vaš sluga. **Isus okreće uobičajeno ljudsko razmišljanje naglavce. I on sam je u tome najveći uzor.** Da im to predoči, dozvao je jedno dijete, postavio ga u njihovu sredinu i zagrlio ga. Djeca u to vrijeme nisu imala časti, nikakav status, malo prava i nitko se nije obazirao na njih. Rekao je: Tko u moje ime primi jedno takvo dijete, mene prima. A tko mene prima, prima ujedno i onoga koji me poslao: moga Oca. Čovjek se mora spustiti, sasvim dolje, i učiniti se malenim kad prima dijete. Ako čovjek prima Isusa, slugu koji je bio prezren, mora samoga sebe učiniti malenim i potpuno se baciti na Boga. I postati kao on.

Tko nije protiv nas, za nas je

Ivan reče Isusu: Učitelju, vidjeli smo nekoga kako u tvoje ime izgoni demone. Ali nije bio od nas niti nas je slijedio. Zato smo mu to branili. Ali Isus odgovori: Ne branite mu! Tko u moje ime čini silna djela, neće tako brzo govoriti zlo protiv nas. Tko nije protiv nas, za nas je! **Ne mislite da ste vi najvažniji ili najjači**. Sjetite se dječaka kojemu niste mogli pomoći. Sada priječite nekoga tko izgoni demone. Tako je jednom Jošua rekao Mojsiju da zaustavi dvojicu ljudi koji su po Duhu prorokovali. Ali Mojsije je rekao, u Br 11,26-29, da bi mu bilo drago kad ne bi prorokovali malobrojni, nego svi. Tko vam da piti čašu vode zato što pripadate meni, zacijelo će za to dobiti svoju plaću. Za to ću se ja pobrinuti. Jer bit će mnogo njih, nepoznatih, neupadljivih, koji upadaju u oči samo zato što pružaju čašu vode, u moje ime. A vi ćete doći u situacije progona, u kojima će vam čaša vode biti ono najdragocjenije u tom trenutku. Tada ste vi oni maleni do kojih se netko spušta.

Zavođenje na grijeh i posljedice

A tko jednomu od ovih malenih i neznatnih ljudi postavi zamku za vjeru i zavede ga na grijeh, bolje bi mu bilo da ga s mlinskim kamenom oko vrata bace u more. Toliko je strašno u Isusovim očima to zavođenje na grijeh.

Nasljedovanje Isusa znači biti u ratu. Zavođenje i otpor vrebaju posvuda. Moć zla je djelatna, i u životu svih učenika. Ne radi se o

ju, nego o jasnom stavu kad zlo mami i oživljava u nama. Težnja da se bude prvi bila je takva zla napast. **Na putu nasljedovanja i križa na redu su žrtva i odricanje od sebe**. Zato Isus kaže nešto zastrašujuće, što nije mišljeno doslovno, ali zato nije ništa manje ozbiljno: A ako ti tvoja vlastita ruka postane zamka za vjeru i zavodi te na grijeh, odsijeci je! Jer bolje ti je osakaćenu ući u vječni život nego s dvjema rukama dospjeti u pakao, u neugasivi oganj. A ako ti tvoja vlastita noga postane zamka za vjeru i zavodi te na grijeh, odsijeci je! Jer bolje ti je osakaćenu ući u vječni život nego s dvjema nogama dospjeti u pakao, u neugasivi oganj. Ako te tvoje oko zavodi na grijeh, iščupaj ga! Bolje ti je samo s jednim okom ući u Božji Novi svijet, u njegovu vječnu kraljevsku vladavinu, nego s dva oka biti bačen u pakao. Ondje gdje crv ne umire i oganj se ne gasi. Ruka, noga i oko označavaju cijeloga čovjeka, kako može biti zaveden na grijeh i djelatan prema grijehu. Vječni je život ipak mnogo važniji od prolaznoga užitka u grijehu. **Ovaj Isusov poziv je, kao i sam pakao, drastična slika toga koliko ozbiljno treba shvatiti grijeh i zavođenje na grijeh.** Pakao, Gehenna, bio je stvarno mjesto, dolina Hinom na južnom rubu Jeruzalema. Smetlište gdje je neprestano gorjela vatra i gdje su crvi zbog otpadaka, među kojima su bili i leševi, uvijek nalazili novu hranu. To mjesto, koje je u povijesti Izraela bilo povezano s odvratnim idolopoklonstvom i žrtvovanjem djece, Isusu služi kao oličenje mjesta kamo idu nepravedni i neotkupljeni ljudi. Tako su to vidjeli i Židovi u Isusovo vrijeme. On dakle nije rekao ništa novo.

Tri ozbiljne riječi o soli u životu učenika

Svatko će biti posoljen i očišćen ognjem. Tako će učenici i cijela Crkva biti očišćeni ognjem progona. Isto kao što se nekoć žrtva čistila solju. Sol je nešto dobro. Ali ako je postala bez snage i bez učinka, čime da se postigne učinak ili da se on obnovi? Budite sol zemlje tako što činite ono što ja kažem i govorite i postupate kako sam ja činio. Imajte među sobom snažan učinak soli tako što živite u miru jedni s drugima. Ako slijedite Kneza mira, neka vama vlada njegov mir. Živite u mirnom zajedništvu. Imajte zajedništvo za stolom i s onima koji vas nedavno nisu htjeli slijediti. I s malenima, koji nemaju časti. Prestanite se pritom prepirati oko svoga statusa. Svi ste vi braća i sestre.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li naučio nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Što učiš o Isusu?

Poglavlje 10

Isus na putu u Judeju

Zatim su krenuli i došli u područje Judeje. I s one strane Jordana opet je mnogo ljudi dolazilo k njemu. Kao i obično, iskoristio je tu priliku da ih poučava, jer su ga slušali.

Farizeji ga kušaju pitanjem o rastavi braka

Gdje je bilo mnoštvo, ondje je bio Isus. Dobra prilika za farizeje da ga izazovu pred svima. Pitali su ga s namjerom da ga navedu na pogrešan ili barem sumnjiv odgovor: Je li mužu dopušteno otpustiti svoju ženu? U to su vrijeme među pismoznancima postojala različita mišljenja o tome kako treba razumjeti Mojsija. Je li samo preljub ili bilo koji razlog davao mužu pravo da otpusti svoju ženu? Farizejima je bilo udobnije da se žena može otpraviti i iz manje važnih razloga. Doduše, s otpusnim pismom. Isus je pranje ruku nazvao nevažnim, jer je nutrina čovjeka bila mnogo važnija kad se radilo o nečistoći. Što će odgovoriti na ovo pitanje?

Isus je prozreo njihov posve pogrešan stav prema rastavi braka i to očituje svojim protupitanjem: Što je Mojsije rekao o tome? Rekoše: Mojsije je dopustio da se napiše otpusno pismo i da se žena otpusti. Ali Isus im reče: Mojsije je to učinio samo zato što ste svoja srca otvrdnuli prema Bogu i njegovu dobrom poretku. Vi pitate samo što si možete dopustiti, da ipak činite što hoćete. Ne pitate kako je ženi s njezinom djecom kad je jednostavno otpravljena. Trebali biste pitati što Bog hoće, a ne što je još nekako dopušteno. Jer od početka nije bilo tako, kad je Bog stvorio muškarca i ženu. Jer će čovjek ostaviti svoga oca i svoju majku i sa svojom ženom dušom i tijelom postati čvrsto i novo jedinstvo. Takvo jedinstvo da više nisu dvoje, nego jedno. Što je Bog na taj način sastavio, neka čovjek ne rastavlja. I to je Mojsije rekao u Knjizi postanka, i to je odgovaralo Božjoj namjeri s brakom. Mojsijeva zapovijed o otpuštanju žene trebala je zaštititi ženu i što više umanjiti teške posljedice takvih rastava. Otpuštena žena bila je bespomoćna i bez zaštite. Mojsije nije učinio rastavu ili otpuštanje nečim dobrim. Gospodin je u posljednjoj knjizi hebrejske Biblije, u Mal 2,16, izričito rekao: **Mrzim rastavu!** Farizeji su krivo razumjeli Pismo i nisu prepoznali Božju dobru volju za brak. I kao toliko puta, kad su bili sami u kući, učenici su ga pitali o rastavi braka.

Reče im: Tko otpusti svoju ženu i oženi drugu, čini preljub prema njoj. I isto je tako ako žena otpusti svoga muža i uda se za drugoga. To je preljub prema njemu.

Isus proturječi onomu što su farizeji smatrali u skladu s Pismom. Učenici su bili začuđeni. Ali Isus jasno pokazuje kako izgleda Božja vladavina u njegovu kraljevstvu. Vrijede njegove zapovijedi, njegov poredak stvaranja, koji su uvijek na blagoslov. Ne radi se o tome što je Mojsije dopustio, nego o tome što je Božja volja.

Isus i djeca

Žene i djecu često su zlostavljali i silovali, jer u tom društvu kojim su vladali muškarci nisu imali glasa. Kao što Isus u pitanju rastave uzima ženu u zaštitu i štiti je od samovolje, tako se sada isto tako okreće djeci. Jer su majke donosile svoju djecu k njemu da ih dotakne. Ali učenici su se na njih obrecnuli da to prestanu činiti. Upravo im je Isus dao pouke o tome što bi kod svoga razmetanja trebali **naučiti od djece**. Isus je dobro vidio kako se učenici ponašaju. I to mu se nimalo nije svidjelo. Rekao im je: **Pustite svu djecu da dolaze k meni i nikada ih u tome ne priječite!** Zaista, kažem vam: Tko ne primi Božje kraljevstvo kao što se prima dijete, tako da sam sebe učini malenim, uopće neće ući u to kraljevstvo. I čvrsto ih je zagrlio i blagoslovio ih, polažući na njih ruke na blagoslov.

Bogataš i vječni život

Kad su opet izašli i bili na putu, dotrča jedan i pade na prašnjavoj cesti pred njim na koljena i postavi mu goruće pitanje: Učitelju dobri, **što moram činiti da primim vječni život**? Zašto me nazivaš dobrim? Samo je jedan dobar, a to je Bog! Njegove zapovijedi znaš: Ne ubij, ne čini preljuba, ne kradi, ne svjedoči lažno, i poštuj oca i majku. Tada on reče: Učitelju, sve sam to držao od svoje mladosti. Kad ga je Isus tako vidio pred sobom i čuo što govori, zavolio ga je. Ali nešto mu je odlučujuće nedostajalo, jer je Isus vidio u njegovo srce. Reče mu: **Jedno ti nedostaje da imaš vječni život: prodaj sav svoj imetak i daruj ga siromasima. Tada ćeš imati blago na nebu. Vječni život! I onda dođi i slijedi me.** Kad je to čuo, ražalostio se i zaprepašten otišao od Isusa. Taj mu je zahtjev bio preradikalan, jer je imao vrlo mnogo imetka. Tim imetkom nije mogao kupiti vječni život. Držao je sve zapovijedi koje je Isus nabrojio. Ali prvu i najveću zapovijed, ljubiti Boga i staviti ga na prvo mjesto u svom životu, tu je zaboravio. Imetak mu je bio važniji od Boga. Tada se Isus ogledao uokolo, prema svojim učenicima, koji su to vidjeli, i rekao: Kako je

teško onima koji imaju bogatstvo i imetak ući u Božje kraljevstvo. Učenici su se prestrašili tih riječi. Nije li Božje kraljevstvo bilo otvoreno za sve? Ali Isus to kaže još jednom: Djeco, kako je teško ući u Božje kraljevstvo. Lakše je devi proći kroz ušicu igle nego bogatašu ući u Božje kraljevstvo. Bogataš se pouzdaje u svoj imetak, ništa mu ne nedostaje i Božje mu kraljevstvo ne nudi mnogo, iz njegove perspektive. Tada su učenici bili posve izvan sebe i govorili jedni drugima: **Tko se onda uopće može spasiti?** Tada ih je Isus pogledao i rekao: Ljudima je to nemoguće, ali ne i Bogu. **Bogu je sve moguće. On može pokrenuti svako srce da povjeruje evanđelju i da me slijedi.**

Isplati li se nasljedovanje?

Petra su te Isusove riječi duboko pogodile. Oni su sami sve ostavili i pošli za njim. Hoće li to biti dovoljno da dobiju vječni život? Što mi uopće imamo od toga, pita Petar, kad smo sve ostavili da bismo te slijedili? Isus odgovori: Nema nikoga tko je radi mene ili radi evanđelja ostavio kuću, braću ili sestre ili majku ili oca ili djecu ili njive, a da neće primiti stostruko. Već u ovo vrijeme, u ovozemaljskom životu, kuće, braću, sestre, majke, djecu i njive – ali uz progone. A sigurno i konačno vječni život u budućem vijeku slave Božjega Novog svijeta. Ovdje se može prepoznati ono „već sada – još ne“ kraljevstva. Budućnost Božjega Novog svijeta već sada djeluje u sadašnjost. Stostruko nije materijalni dobitak u sadašnjem vremenu, nego obilno sudjelovanje u obiteljskom zajedništvu učenika i u njihovu imetku.

Ali mnogi prvi bit će posljednji. A mnogi posljednji u ovom životu bit će prvi u budućem vječnom životu. Ono što vidimo u ovom životu ne mora odgovarati onomu što to za Boga uistinu jest. Bog gleda u srca i počastit će ono što mu se najviše sviđa, ono što je njemu u svemu davalo prednost u ovom životu.

Isus treći put govori o svojoj smrti

Oni, Isus i Dvanaestorica i još druge žene i muškarci koji su slijedili Isusa, bili su na putu gore iz doline Jordana u Jeruzalem. Isus je išao sam pred njima. Kad su ga vidjeli kako ide pred njima, prestrašili su se. Njegova pojava ulijevala im je strah. Nešto nije bilo u redu. Bilo je tako drukčije nego inače. Tada je uzeo Dvanaestoricu k sebi i rekao što će se s njim dogoditi u Jeruzalemu. Sin Čovječji bit će predan velikim svećenicima i pismoznancima. Osudit će ga na smrt i predati ga narodima. Rugat će mu se i pljuvati ga, bičevati ga i ubiti. Ali nakon tri dana uskrsnut će.

Svađa oko najboljih mjesta u kraljevstvu

Tada dolaze dvojica braće, Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, Isusu s upitnom molbom: Učitelju, imamo jednu molbu za tebe. Molimo te, ispuni nam je. Isus pita: Što hoćete da vam učinim? Daj nam da sjedimo s tvoje desne i lijeve strane kad započne tvoje slavno kraljevstvo. Isus im odgovori: Nemate pojma što tražite. Možete li piti čašu koju ću ja piti? Ili biti kršteni krštenjem kojim ću ja biti kršten? Da bi se moglo zauzeti to pobjedničko počasno mjesto, mora se piti ta čaša patnje i doživjeti to strašno krštenje patnjom. Bez mnogo razmišljanja rekoše: Možemo. Isus im opet kaže: Čašu koju ja pijem pit ćete. Krštenjem patnjom koje ja podnosim bit ćete kršteni. Ali sjediti meni s desne i s lijeve strane ne određujem ja, nego je to za one kojima je pripravljeno. Pa rekao sam vam: Posljednji će biti prvi. Kad je Desetorica čula taj razgovor i zahtjev te dvojice učenika, razljutili su se na njih.

Prava veličina u kraljevstvu

Tada ih je Isus sve dozvao k sebi i poučio ih nečemu važnom: Dobro znate da vladari naroda neprestano tlače narode. Moćnici imaju naviku svoju moć zloupotrebljavati sebično i radi održavanja svoga položaja moći. Tako nikada neće biti među vama u obitelji učenika. Tko među vama hoće biti velik, mora biti svima sluga. Tko hoće biti prvi među vama, neka postane rob svima. Božje je mjerilo naime obrnuto. Ono se očituje po Sinu Čovječjem, koji nije došao da mu se služi. **Došao je da služi i da dade svoj život kao otkupninu za mnoge. Njegov će život biti „zamijenjen" za otkupljenje i otkup mnogih iz ropstva grijeha i smrti.**

Slijepi Bartimej biva iscijeljen

Isus i njegovi učenici stigli su u Jerihon. U gradu se okupilo veliko mnoštvo oko Isusa i učenika. Ono ga je slijedilo kad su opet napuštali grad u smjeru Jeruzalema. Ondje je sjedio slijepi prosjak u nadi da će dobiti milostinju od hodočasnika na putu na blagdan Pashe u Jeruzalem. Bartimej mu je bilo ime, Timejev sin. Tada je čuo da je ondje Isus, Nazarećanin. Tada je odmah počeo vikati: **Sine Davidov, Isuse, smiluj mi se!** Već je često čuo o Isusu i o onome što je učinio. Nadao se ovom trenutku. I sada je taj trenutak bio tu. Ali ljudi mu nisu pomogli. Nisu ga doveli k Isusu. Još gore: prijetili su mu da šuti. Ali on je još više vikao. **Izbavitelj, Spasitelj svijeta, čuo ga je.** Isus se zaustavio i rekao: Zovite ga! Odmah zovu slijepca i kažu mu: Imaš sreće. Ustani, zove te. Hoće te vidjeti! Odbacio je svoj ogrtač, skočio i potrčao k njemu. Isus mu reče:

Što hoćeš da ti učinim? Slijepac mu reče: Gospodine moj i učitelju, da progledam! Smiri se, reče Isus. Zato što si se tako pouzdao u mene, tvoja te vjera iscijelila. I odmah je mogao jasno vidjeti. Tada je htio ostati kod Isusa. Kod svoga Spasitelja. Slijedio ga je kad je Isus išao dalje gore u Jeruzalem. Svim sljedbenicima i učenicima moraju se otvoriti oči da je Isus morao ići u Jeruzalem da trpi i ondje dade svoj život kao otkupninu za mnoge. **Svoj život kao otkupninu za otkup i otkupljenje mnogih iz ropstva đavla, grijeha i sebičnosti!** Ivan i Jakov bili su slijepi kad je riječ o patnjama i umiranju i mislili su samo na moć. Kad ih je Isus, jednako kao Bartimeja, upitao što da im učini, htjeli su prijestolje. Bartimej je sjedio u prašini i tražio spasenje.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, možda i nešto što bi htio provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Imaš li pitanja ili nešto nisi razumio? Zapiši to!

Poglavlje 11

Isus jaše na magarcu u Jeruzalem i dočekuju ga kao kralja

Kad se Isus sa svojim učenicima približava Betfagi i Betaniji kod Maslinske gore, poslao je dvojicu svojih učenika naprijed s jednim nalogom. U najbližem selu trebali su naći mladoga magarca, magare na kojem još nijedan čovjek nije jahao. Odriješite ga i dovedite k nama. A ako tko pita: Što to treba značiti, što to radite? Tada recite: Gospodinu treba i uskoro će ga opet vratiti. Ta su dvojica našla magare privezano, vani kod vrata. Odriješili su ga. Oni koji su ondje stajali rekli su, kako se i očekivalo: Što to radite? Odgovorili su točno onako kako im je Isus rekao. I oni su im dopustili.

Zatim su doveli mladoga magarca k Isusu, stavili na njega svoje haljine i Isus je sjeo na njega. Zatim je Isus jahao na magaretu u grad velikoga Kralja. On, kralj mira, ponizno jašući na magarcu, kao što je to prorok Zaharija prorekao u Zah 9,9. Učenici su dali naslutiti da je on Krist. Mnogo je toga govorilo u prilog tome i ljudi su mu priredili dostojan doček. Stavljali su svoje haljine pred njega na cestu kao znak kraljevske časti. Kao sag. Drugi su trgali zelene grane i stavljali ih na cestu. Mnogi ljudi, među njima i veliko mnoštvo hodočasnika koji su s Isusom došli iz Galileje, išli su pred njim, a drugi, koji su išli za njim, glasno su vikali: Hosana – hvaljen budi Bog! Blagoslovljen onaj koji dolazi po Božjem nalogu! Napokon je tu Davidovo kraljevstvo! Hvaljen budi Bog na nebu! Kao što kaže Ps 118,26. Ali Isus je šutio, jer njegova misija nije bila, kako je uvijek iznova razjašnjavao, da postane kralj koji bi Izrael htio osloboditi vojno i politički. Križ je vladao njegovim životom i njegovim kraljevstvom. I njegovim budućim sljedbenicima. Za samo tjedan dana nosit će svoj križ iz grada na Golgotu. Kad kličemo Isusu, onda kao onomu koji je došao da umre za naše grijehe, a ne kao onomu koji nam je donio čast. Najprije ga moramo pozdraviti kao onoga koji daje svoj život za Božje kraljevstvo, a ne kao onoga koji gradi Davidovo kraljevstvo.

U gradu klicanje brzo utihne. Isus je otišao ravno u Hram i ondje se ogledao. Navečer je napustio grad kao mnogi drugi hodočasnici na blagdan Pashe, da prenoći u okolnim mjestima. Vratio se sa svojim učenicima u Betaniju.

Stari Izrael i njegov Hram – smokva bez ploda

Sljedećega jutra, kad su opet išli u Jeruzalem, Isus je bio gladan. Izdaleka je vidio smokvu sa zelenim lišćem, kako je to u proljeće normalno. Prišao je da na njoj nađe rane smokve. Ali nije ih našao, samo lišće. Još nije bilo vrijeme kasnih smokava. Tada su ga učenici čuli kako govori stablu: Nikada više nitko neka ne jede ploda s tebe!

Nikada inače Isus nije izgovorio takve riječi. Njegove riječi imaju moć blagoslivljati, iscjeljivati, poučavati, ali i suditi. Njegov posjet Hramu i ono što je ondje trebao poučavati i činiti odgovara znakovitom činu kod smokve. Izrael i njegovo monumentalno hramsko središte kao mjesto identiteta uskoro će doći do svoga kraja i ustupiti mjesto nečemu novom.

Isus tjera trgovce iz Hrama

Kad je stigao u Jeruzalem, otišao je ravno u Hram. Ondje je u svojoj neposrednoj blizini počeo istjerivati one koji su kupovali i prodavali. Stolove mjenjača novca i prodavača golubova prevrnuo je. Nije dopuštao da itko išta nosi kroz Hram.

Zatim je poučavao sve koji su to vidjeli: Ne kaže li Pismo u Iz 56,7: Moja će se kuća zvati kuća molitve za sve narode? A vi ste od nje učinili mjesto koje isključuje narode, umjesto da ih poziva. Ovu ste kuću učinili svojom kućom. Da slavite sami sebe. Razbojničku ste špilju učinili od Božje kuće.

Hram se izrodio u razbojničku špilju. Posvjetovnjen, a vodili su ga i organizirali razbojnici, koji su Hram proglasili svojim skrovištem i područjem svoje vlasti. Gdje su vrijedila njihova pravila. Kao što je već Jeremija rekao u Jr 7,11: lagati, krasti, ubijati, činiti preljub, krivo se zaklinjati – to je žalosna slika onih koji su odgovorni za Hram. Tako je Hram zauvijek izgubio svoje određenje.

Isus je svojom akcijom na kratko vrijeme prekinuo žrtvenu službu. Time je simbolično naznačio sud nad Hramom i kraj žrtvene službe. **Njegova akcija ne naznačuje obnovu, nego kraj.** S njim se trebalo dogoditi kao sa smokvom. Hram više nije bio ono što je trebao biti. Njegovo je vrijeme išlo kraju. Ustupit će mjesto novom, duhovnom hramu, kojemu su trebali pripadati ljudi iz svih naroda. To su čuli veliki svećenici i pismoznanci. Bili su izvan sebe i donijeli odluku da ga ubiju. Isus ih je jednom jedinom rečenicom razotkrio. Oni su bili razbojnici koji su Hram učinili svojim skloništem. Bojali su se utjecaja koji je Isus imao na narod. On je iz dana u dan rastao. Jer su ljudi bili duboko

dojmljeni njegovim naukom. Isusova akcija u Hramu postat će povod da mu se na kraju sudi. S posljedicom smrti.

Smokva se osušila – važno je moliti, vjerovati i opraštati – a ne hramska zgrada

Sljedećega jutra na putu u grad opet su prolazili pokraj smokve. Bila se potpuno osušila. Petar se sjeti kad je vidio stablo i reče Isusu: Rabbi, pogledaj, smokva koju si prokleo. Osušila se. Isus mu odgovori: Važna je vjera! Pouzdajte se u Boga! Jer jedno je sigurno: ako tko ne sumnja u svom srcu, nego vjeruje, može reći ovoj gori: Baci se u more!, i dogodit će se. Doista je tako: za što god molite i ištete, vjerujte da ćete to primiti, i dogodit će se. I kad zajedno stojite i molite, najprije oprostite onima protiv kojih nešto imate, kako bi i Otac na nebu mogao vama oprostiti vaše prijestupe. I tako uslišati vaše molitve.

Gora o kojoj je Isus govorio bila je gora Sion sa svojim Hramom, gdje Bog više nije prebivao. Prava vjera i spremnost na oproštenje važniji su od građevine koja služi još samo nacionalnom identitetu. **Molitva i vjera i oproštenje odlikuju novu Isusovu zajednicu. Ta je zajednica trebala postati prava kuća molitve, novi duhovni hram od svih Isusovih sljedbenika, iz svih naroda.**

Pitanje pismoznanaca o Isusovoj vlasti da istjera trgovce iz Hrama

Isus trećega dana dolazi sa svojim učenicima u Jeruzalem. Dok hoda po Hramu, dolazi Isusu nekoliko ljudi koji nisu baš prijateljski raspoloženi. Bili su to veliki svećenici, pismoznanci i starješine. Kažu mu: Tko ti daje vlast i ovlast da ovdje u Hramu činiš ono što si jučer učinio? Isus odgovori: I ja vas želim nešto pitati. Odgovorite mi, i reći ću vam kojom vlašću to činim. Moje pitanje vama: Je li Ivanovo krštenje bilo od Boga ili od ljudi? Što kažete? Tada su zbili glave i razmišljali što da odgovore. Mnogo je ljudi stajalo oko njih. Razmišljali su: ako kažu od Boga, zašto onda nisu vjerovali? Ako kažu da je bilo od ljudi, onda su se morali bojati mnoštva. Ono je bilo uvjereno da je Ivan bio prorok, poslan od Boga. Napokon su rekli pokunjeno i iz taktičkih razloga: Ne znamo. Tada im Isus reče: Onda ni ja vama ne kažem kojom vlašću to činim. Tako je trećega dana posljednjega tjedna prije njegova raspeća izostao otvoreni sukob. Mesijina mudrost još je zadržavala njegove ubojice. Ali napetost se ipak osjećala.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li naučio nešto što možeš provesti u svom životu?
Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!
Imaš li pitanja o tekstu? Nešto nisi razumio? Zapiši to!

Poglavlje 12

Prispodoba o iznajmljenom vinogradu i zlim vinogradarima – Izrael kao vinograd i njegovi odgovorni vođe, nasilni vinogradari: neizravni odgovor na pitanje o Isusovoj vlasti – on je ljubljeni Sin, on je ugaoni kamen

Zatim je Isus počeo u prispodobama govoriti ljudima u Jeruzalemu, građanima grada i mnogim hodočasnicima iz cijele zemlje. Neki čovjek zasadio je vinograd, ogradio ga, napravio tijesak i sagradio stražarsku kulu u vinogradu. Iznajmio ga je vinogradarima i otputovao u inozemstvo. Nakon nekoga vremena vlasnik je poslao svoga slugu da dobije zakoniti udio **plodova**. Bog je kod svoga naroda tražio prave plodove poslušnosti i štovanja. Ali zakupnici su ga istukli i poslali natrag praznih ruku. Tada je opet poslao jednoga. Ali toga su ranili u glavu i teško ga izgrdili. Sljedećega su čak ubili. I uvijek iznova vlasnik vinograda slao je ljude da preuzmu njegov udio. Pokazao je izvanrednu strpljivost. Ipak: jedne su ubili, a druge pretukli. Pogubna, tvrdoglava tradicija duga stoljećima.

Tada je vlasnik rekao sam sebi: Što još sada mogu učiniti? Poslat ću **svoga jedinoga ljubljenog sina**. Njemu će barem iskazati poštovanje. A zakupnici vinograda, koji su se ponašali kao da im sve pripada, rekli su međusobno: On je baštinik. Hajde, ubijmo i njega. Tada će vinograd konačno biti naš. To je velika samoobmana, vinograd će uvijek pripadati vlasniku. I kad je došao, uhvatili su ga i ubili. Zatim su ga izbacili iz vinograda.

Tada je Isus upitao: Što će učiniti vlasnik i gospodar vinograda? Doći će, dat će pogubiti zakupnike, a svoj će vinograd predati drugima. Zar vam sve to zvuči nepoznato? Zar niste u Svetom pismu, u Ps 118,22, čitali: Kamen koji su graditelji, duhovni vođe naroda, nemarno odbacili, postao je ugaoni kamen, najvažniji kamen za cijelu gradnju Hrama. Od Gospodina je to došlo i divno je u našim očima! Bog je opravdao svoga Sina. Potvrdio ga je kao božanskoga Mesiju. Kad je to rekao, još su ga odlučnije htjeli uhvatiti i ubiti. Ali zadržavao ih je strah od mnoštva, kojemu su ipak bili vođe. Dobro su razumjeli da se ta prispodoba odnosi na njih. Oni su bili zakupnici koji su sve vlasnikove poslanike u prošlosti uvijek iznova odbijali, tukli i ubijali. Kao vođe naroda bili su odgovorni za neplodnost. Ta prispodoba nije trebala objašnjenje, ni za poglavare naroda ni za učenike. Iako ih se sada još ovom prispodobom upozorava na Božju strpljivost, njihova srca još jednom

otvrdnu i navlače na sebe sud, koji je nastupio 70. godine po. Kr. I još su ga jednom ostavili na miru i opet se povukli.

Pitanje-zamka puno eksploziva: treba li plaćati porez caru?

Zatim poglavari, opet s podmuklom i zlom namjerom, šalju Isusu neke farizeje i herodovce. Samo je takva namjera mogla spojiti te dvije skupine. Planiraju mu postaviti zamku. Sarkastično hvaleći, kažu mu: Učitelju, znamo da si iskren i nepristran i da nikomu ne govoriš ono što želi čuti. Nije ti stalo do ugleda kod ljudi. Ti poučavaš samo ono što Bog hoće od nas. Reci nam: Je li ispravno da mi Židovi, Božji narod, plaćamo porez rimskom caru? Trebamo li plaćati ili ne? To pitanje na hramskom trgu u vrijeme blagdana Pashe pada u usijanu, eksplozivnu atmosferu, u kojoj su Židovi žudjeli za slobodom i oslobođenjem od Rimljana. Što će reći onaj kojega su dočekali kao Mesiju? Ako se složi s plaćanjem poreza, moglo bi ga se raskrinkati kao kukavnoga kolaboracionista koji izdaje židovski identitet. Ako odbije plaćanje poreza, to bi se moglo iznijeti kao optužba za političku pobunu protiv Rima. Svaki je odgovor sam po sebi bio dovoljan da ga se optuži ili ukloni. Ali Isus je prozreo njihovo licemjerje. Čemu to pitanje-zamka? Dajte mi denar da vidim taj novčić. On sam ga nije imao. Nije ga svatko imao. Oni koji su pitali, jesu. Revno su plaćali porez. Dali su mu denar. On ih pita: Čiji je lik na ovom novčiću? Kažu: Carev lik, Tiberija, Augustova sina. Tada im Isus reče: **Onda vratite caru što pripada caru, a Bogu dajte ono što pripada Bogu.** Tada su se silno začudili. Još ih je jednom ostavio bez riječi. Na genijalan način Isus razlikuje carevo područje, porezni novac i politiku od Božjega kraljevstva. Rimski car pred Bogom Izraelovim gotovo nema značenja. Isus stavlja Boga iznad svega, njemu uvijek pripada puna i prva poslušnost. Uz njega nema apsolutne vrijednosti. **Nije nasilna pobuna protiv Rima, nego poslušnost Bogu pravo iščekivanje Božjega kraljevstva.** Plaćati porez nije tome proturječno. A vratiti caru ono što mu pripada svakako je pasivna, nenasilna pobuna. Vratiti u smislu: njime više ne kupovati i ne prodavati. Poslušnost Bogu tijelom i životom ostaje prva i najvažnija dužnost. Nitko mu nije mogao nauditi.

Pitanje-zamka o uskrsnuću

K njemu su došli i saduceji, koji tvrde da nema uskrsnuća. Pitali su ga: Učitelju, Mojsije je napisao: Ako umre brat nekoga čovjeka, koji ostavi ženu bez djece, neka se taj čovjek oženi ženom svoga umrlog brata i podigne potomstvo svome bratu. Uzmimo da je jednom bilo **sedam braće.** Prvi se oženio, ali je umro prije nego što su on i njegova žena dobili potomstvo. Zato se njegov

mlađi brat oženio tom ženom. Ali i on je umro prije nego što su dobili potomstvo. Isto tako i treći. Nijedan od sedmorice braće nije ostavio potomstva. Napokon, poslije sve sedmorice braće, umrla je i žena. U **uskrsnuću**: **s kojim će od njih žena biti u braku?** Jer bila je žena svoj sedmorici braće. Isus im reče: Niste li u zabludi upravo zato što ne poznajete Pisma ni Božju silu? Jer kad uskrsnu, više se neće ženiti ni udavati. Nego će biti kao anđeli na nebesima. Rađanja i množenja ljudi u Božjem Novom svijetu više neće biti. A što se tiče uskrisenja mrtvih – zar niste čitali u Mojsijevoj knjizi kako mu je Bog kod grma rekao: Ja sam Bog Abrahamov i Bog Izakov i Bog Jakovljev? **On ipak nije Bog mrtvih, nego živih**. Vi ste u velikoj zabludi. Abraham, Izak i Jakov žive već sada u onostranom nebeskom svijetu i uskrsnut će kad Isus opet dođe. Smrt nije posljednja riječ, nego život iz Boga. Jedan od pismoznanaca došao je k njima. Čuo je kako raspravljaju i kako je Isus dobro odgovorio. Zato je upitao Isusa: Koja je najveća od svih zapovijedi?

Pitanje o prvoj zapovijedi

Koja je najveća od svih zapovijedi? Isus odgovori: Najveća je zapovijed: **Slušaj, Izraele: Gospodin, Bog naš, jedini je Gospodin. Ljubi Gospodina, Boga svoga, iz svega svoga srca, iz sve svoje duše, iz svega svoga uma i iz sve svoje snage. Druga je ova: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe!**

Nema druge zapovijedi veće od ovih dviju. Pismoznanac mu reče: Dobar odgovor, učitelju, rekao si istinu: on je jedini i nema drugoga osim njega. I ljubiti ga iz svega srca i iz sve pameti i iz sve snage i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, to je više od svih paljenica i klanih žrtava. Kad je Isus vidio da je razumno odgovorio, reče mu: Nisi daleko od Božjega kraljevstva. Sada se nitko više nije usudio pitati ga.

Pitanje o Kristu

Isus je, poučavajući u Hramu, rekao: Kako pismoznanci mogu reći da je Pomazanik Davidov sin? Sam David je rekao, vođen Duhom Svetim: Gospodin reče mome Gospodinu: Sjedni mi s desne, dok ne položim tvoje neprijatelje pod tvoje noge. David ga naziva Gospodinom, kako mu onda može biti sin? I veliko je mnoštvo napeto visjelo na njegovim usnama. Isus nije Mesija samo zato što je Davidov sin. On je istodobno više. On je Davidov Gospodin, jer je Sin Božji i Sin Čovječji, koji je bio prije Davida. Gledajući unaprijed, David časti Isusa u Ps 110. To su pismoznanci izgubili iz vida ili to nikada nisu tako vidjeli.

Upozorenje na pismoznance

U svom poučavanju savjetovao je: Čuvajte se pismoznanaca, koji vole hodati u lijepim haljama i pozdrave na trgovima. Žude za posebnim mjestima u sinagogama i na gozbama. Oni koji proždiru kuće udovica i, da sačuvaju privid, osobito dugo mole, primit će težu osudu. Jer su poznavali Pisma i bit će bez isprike. Taština, statusni simboli i duge molitve ne čine nikoga pobožnim. Isus oštro kritizira skupinu pismoznanaca. Oštrije od svih drugih, jer su se hvalili da poznaju Pisma, a time i Božju volju. Božja riječ i licemjerje i dvoličnost nemaju ništa zajedničko.

Dar siromašne udovice

I Isus je sjeo nasuprot hramskoj riznici i promatrao kako ljudi ubacuju svoje darove; mnogi su bogataši ubacivali mnogo. Tada je došla jedna siromašna udovica sama i ubacila dva bakrena novčića, što odgovara jednom kvadrantu. Isus je dozvao svoje učenike k sebi i rekao im: Zaista, jedno vam kažem: ova je siromašna udovica ubacila u riznicu više od svih koji su prije nje nešto ubacili. **Jer su svi ubacili dio od svoga obilja, a ona je od svoje oskudice ubacila sve što je imala, sve od čega je živjela.** To je vrhunac Isusova poučavanja. Ne skupljati ugled pred ljudima, nego pred Bogom. Predati se njemu – to je ono što Isus nalazi kod ove siromašne udovice i što hvali.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li naučio nešto što bi htio činiti u svom životu?

Što te oduševljava kod Isusa?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Izrazi mu svoje divljenje!

Imaš li pitanja? Zapiši ih!

Poglavlje 13

Govor o posljednjim vremenima: razorenje Hrama

Kad je Isus izlazio iz hramske zgrade, reče mu jedan od učenika: Učitelju, nije li to raskošna građevina od golemoga kamenja! Isus mu odgovori, i svi su to čuli: Vidiš li sve te hramske zgrade? Neće ostati kamen na kamenu. Sve će biti razoreno do temelja. Zatim su išli kroz dolinu Kidron prijeko na višu Maslinsku goru. Odande se pružao dojmljiv pogled na hramski kompleks. Tada su četvorica učenika, Petar, Jakov, Ivan i Andrija, došli sami k Isusu i pitali ga: Kada će to biti, da Hram bude razoren? I koji je znak da se sve to treba dogoditi?

Početak porođajnih bolova posljednjih vremena

Isus im je odgovorio drukčije nego što bismo oni i mi htjeli: Pazite da vas nitko ne zavede ili ne smete! Jer će mnogi doći i tvrditi da su Krist. I mnogi će biti zavedeni. Mnogi će im lakomisleno povjerovati. Ali moj ponovni dolazak bit će drukčiji. A kad čujete za ratove ovdje i ondje, ne plašite se. Tako mora doći. I tako će ostati sve do kraja. Kad sve to čujete i doživite, to još neće biti kraj. U nepomirenom svijetu jedan će se narod boriti protiv drugoga i jedno kraljevstvo napadati drugo. Bit će potresa i gladi. Ali to je tek početak kraja. To su porođajni bolovi, početak porođajnih muka Novoga svijeta. Razorenjem Hrama 70. godine, koje je izvršio Tit, počinje lančana reakcija nevolje, koja traje sve do vidljive Isusove pojave na kraju dana.

Progon i nevolja posvuda sve do kraja

Pazite na sebe same! Ne gledajte i ne slušajte samo uokolo, nego gledajte na sebe same! Predavat će vas, moji učenici, sudovima. Bičevat će vas i tući jer ste moji svjedoci. Stajat ćete pred vladarima i kraljevima zbog mene. Njima za svjedočanstvo, da čuju za moje ime. Ne samo njima, svim narodima na cijeloj zemlji mora se prije moga ponovnog dolaska navijestiti radosna vijest. Kad dođete pred sud, ne brinite se unaprijed kako ćete odgovarati i braniti se. Govorite ono što vam Bog u tim trenucima daruje. Jer ne govorite vi, nego Duh Sveti. Na cijeloj zemlji bit će teško mojim svjedocima i učenicima. Čovjek će izdati svoga brata i tako ga predati na smrt. Očevi svoju djecu. Djeca će izdati svoje roditelje i predati ih smrti. To čine jer time dobivaju prednosti ili da

sami ne pretrpe štetu. **Vas, moje prijatelje, mrzit će svi ljudi zbog moga imena. Izdržite! Sve do kraja. Dok opet ne dođem. Tko ustraje do kraja, bit će spašen.**

Nevolja u Jeruzalemu za života učenika

A kad vidite grozotu pustoši kako stoji gdje ne bi smjela stajati — čitatelj neka pazi! —, tada neka oni u Judeji bježe u gore; tko je na svojoj krovnoj terasi, neka ne uzima još nešto iz svoje kuće; a tko je u polju, neka se ne vraća po svoj ogrtač. Trudnicama i dojiljama bit će osobito teško. Molite da se to ne dogodi zimi! Jer to će vrijeme biti najgore, gore od svega prije i svega poslije. Da Gospodin nije skratio to vrijeme, nitko se ne bi spasio. Ali radi svojih izabranika skratio je to vrijeme. Ako vam tko kaže: „Ovaj ovdje je Krist!“ ili: „Onaj ondje je Krist!“ – ne vjerujte, jer će se pojaviti lažni kristi i proroci i činiti znakove i čudesa i pokušavati zavesti izabranike. **Pazite dakle, jer sam vam i sve unaprijed rekao.**

Pojava Sina Čovječjega Isusa Krista

U danima nakon nevolje po cijelom svijetu iznenada će doći do toga. Ja opet dolazim. Vidljivo za sve ljude. Najavljeno i nepogrešivo navješteno kozmičkim i političkim potresima. Sunce će potamnjeti i mjesec neće davati svoje svjetlosti. Zvijezde će padati s neba. Da, nebeske će se sile uzdrmati. Ti znakovi, kakvi se nikada prije nisu dogodili, najavljuju neposredni dolazak Mesije u slavi.

Tada će ljudi vidjeti Sina Čovječjega kako dolazi na nebu u oblacima. S velikom silom, autoritetom i veličanstvenim sjajem svjetlosti. Njegova će pojava sve zaustaviti. Neizreciva radost kod njegovih učenika, užas, zaprepaštenje i potresenost kod svih drugih. Poslat će svoje anđele na sve strane svijeta da skupe njegov izabrani narod, njegove učenike, s cijele zemlje. Spasit će ih iz svih nevolja. Kao što se Izrael u Isusovo vrijeme i prije okupljao oko Hrama, tako će se tada, na početku novoga stvorenja, Božji narod iz cijeloga svijeta okupiti oko poniženoga i uzvišenoga Sina Božjega.

Smokva

Smokva je usporedba: kad njezine grane postanu sočne i lišće izbije, znate da je ljeto blizu. Tako i vi, kad se te stvari događaju, trebate primijetiti da više neće dugo trajati. Zaista, kažem vam: ovaj naraštaj, ova bezbožna vrsta ljudi, postojat će do kraja, do moga ponovnog dolaska. Dok se ne ispuni sve što

sam rekao. Uz izabranike će postojati i tlačiti ih i progoniti. Ali na kraju će proći i biti konačno osuđeni.

Nebo i zemlja su prolazni, ali moje riječi vrijede zauvijek. Bez obzira na to što se događa i koliko je prijeteće neprijateljstvo protivnika Isusa i učenika, Isus će opet doći i ostvariti svoja obećanja.

Kada će se to dogoditi, ne znaju ni anđeli na nebu ni Sin, nego samo Otac.

Budite uvijek spremni! — jer ne znate kada je trenutak tu.

Čovjek odlazi na put

To je kao s čovjekom koji, prije nego što napusti kuću da otputuje, svakomu od svojih slugu dade posebnu zadaću, a vrataru zapovjedi da bdije. Bdijte dakle, jer ne znate kada dolazi gospodar kuće — navečer, u ponoć ili ujutro — da vas, kad iznenada dođe, ne nađe kako spavate. Što vama kažem, svima kažem: **Bdijte**!

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, nešto što bi htio činiti u svom životu?

Što te oduševljava kod Isusa?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Izrazi mu svoje divljenje!

Imaš li pitanja? Je li ti nešto nejasno? Zapiši to!

Poglavlje 14

Urota i zavjera velikih svećenika

Za dva dana počinjali su blagdan Pashe i blagdan beskvasnih kruhova. Odlučnost velikih svećenika i pismoznanaca bila je tako velika da su hitno tražili lukavštinu kako bi ga uhvatili i ubili. Isus je doveo u pitanje cijelo njihovo postojanje. Morao je biti uklonjen. Ali trebao im je razlog koji bi i narod prihvatio. Jer je narod cijenio Isusa. To se trebalo dogoditi što prije, da se ne bi dogodilo za blagdana, jer bi tada došlo do pobune naroda.

Isusovo pomazanje u Betaniji

Isus je u Betaniji bio u gostima kod Šimuna Gubavca. On je bio jedan od onih koje je Isus iscijelio. Za vrijeme jela usudila se ući jedna žena, koja je u ruci imala alabastrenu bočicu s čistim, skupocjenim nardovim uljem. Odlomila je grlić bočice i izlila Isusu ulje na glavu. Bila je to neobična situacija za sve prisutne. Ta je žena na jedinstven način izrazila koliko cijeni Isusa. Ona je oštra suprotnost onima koji su ga planirali ubiti. Za stolom je nastala pobožna tišina. Isus je sve to pustio da se dogodi, kao da je bilo naručeno. Ali tada su se učenici razljutili. Čemu ovo rasipanje?, govorili su jedni drugima. To se skupocjeno ulje moglo prodati za više od 300 denara i novac dati siromasima. 300 denara odgovaralo je gotovo godišnjoj plaći jednoga radnika. I žestoko su prigovarali ženi. Ali Isus reče: Pustite je na miru! Zašto joj stvarate neugodnosti? Učinila mi je dobro djelo. Siromaha ćete uvijek imati kod sebe, i kad god hoćete, možete im činiti dobro. Činite to i doista! **Ali mene nećete još dugo imati kod sebe. Učinila je što je mogla i unaprijed je pomazala moje tijelo za ukop.** I uvjeravam vas: posvuda po svijetu, gdje god se bude razglašavala radosna vijest, govorit će se i o onome što je ova žena učinila. Navješćivanje radosne vijesti po cijelom svijetu trebalo je obuhvatiti sva Isusova poučavanja i sve doživljaje s njim, pa tako i taj događaj, kojemu Isus pridaje posebno i trajno značenje.

Ono što nitko nije primijetio: Isus je bio siromah koji nije imao ništa. A k tome i patnik koji je trebao umrijeti nasilnom smrću. Njezino dobro djelo nailazi kod Isusa na sviđanje i radost. Ono što se činilo tako besmislenim i rasipničkim pun je pogodak dobrih djela. Jer doista neće biti vremena i bit će

nemoguće pomazati mrtvoga Isusa. Ona je to konkretno učinila unaprijed. I ona je, za razliku od učenika, naslutila njegovu smrt i odala joj poštovanje.

Juda postaje izdajica

Nakon toga jedan od Dvanaestorice, bio je to Juda Sikarij, otišao je velikim svećenicima i ponudio im da im preda Isusa. Silno su se obradovali. Bolju mogućnost uopće nisu mogli zamisliti. Obećali su mu za to novac. Od tada je tražio zgodnu priliku da izda Isusa i oda mjesto gdje boravi.

Priprema pashalne večere

Došao je prvi dan blagdanskoga tjedna, tijekom kojega se jede samo beskvasni kruh. Dan kad se kolju pashalna janjad. Ona su se morala jesti unutar jeruzalemskih zidina.

Blagdan Pashe svake godine podsjeća na oslobođenje izraelskoga naroda iz Egipta. S Mojsijem kao predvodnikom i s pashalnim janjetom, čija je krv bila namazana na dovratke. Tako je Izrael bio pošteđen suda. Ta se povijest u Isusovo vrijeme ponavlja na viši i istodobno dublji način. Isus čini čudesa kao Mojsije, on je sam pashalno janje, čiji se život daje kao otkupnina za mnoge. Sada je riječ o spasenju od većega suda. Sada je došao trenutak kad Isus u prenesenom smislu, kao Mojsije, stoji pred Crvenim morem i hvata se ukoštac s nečim od čega ne može biti veće prijetnje.

Tada su učenici pitali Isusa: Gdje da ti pripremimo pashalnu večeru? Isus je poslao dvojicu od njih s nalogom: Idite u grad! Ondje ćete sresti čovjeka koji nosi vrč vode. Idite za njim dok ne uđe u neku kuću, i ondje recite domaćinu: Naš Učitelj pita: Koju mi prostoriju možeš staviti na raspolaganje da ondje sa svojim učenicima proslavim pashalnu večeru? Tada će vam pokazati veliku sobu na katu, opremljenu jastucima i već pripremljenu za slavlje. Ondje nam sve pripremite. Ta su dvojica otišla u grad. Našli su sve onako kako im je Isus rekao i pripremili pashalnu večeru. Te se pripreme moraju tako obaviti zato što Isus sa svojim učenicima mora ostati skriven, s obzirom na planove urote i na izdajicu u vlastitim redovima.

Pashalna večera – izdajica je prisutan

Kad je pala večer, Isus je došao onamo s Dvanaestoricom. Za vrijeme jela reče: Uvjeravam vas: jedan od vas izdat će me – jedan koji sada jede sa mnom. Bili su zaprepašteni, i jedan za drugim pitali su ga: Pa ne misliš valjda na mene? Isus odgovori: Jedan od vas dvanaestorice učinit će to; jedan koji umače svoj kruh sa mnom u istu zdjelu. Sin Čovječji doduše mora umrijeti,

kao što je o njemu pisano. Ali jao čovjeku koji izdaje Sina Čovječjega! Bolje bi mu bilo da se nikada nije rodio!

Ustanovljenje Gospodnjega objeda

Sada Isus za svoje sljedbenike uvodi novi obrok, koji slavi **Novi savez** po njemu samome. I istodobno staru pashalnu večeru, izraz Staroga saveza, zauvijek ostavlja za sobom. Za vrijeme jela Isus je uzeo kruh, izgovorio nad njim molitvu blagoslova, razlomio ga na komade i dao im ga riječima: **Uzmite, ovo je moje tijelo!** Zatim je uzeo čašu, izgovorio nad njom molitvu zahvale, dao i nju njima, i svi su pili iz nje. Pritom im je rekao: **Ovo je moja krv, koja se prolijeva za mnoge. To je krv Novoga saveza.** Kažem vam: Neću više piti vina dok ga ne budem pio novoga u dan kad započne Božja kraljevska vladavina. Moja smrt od ruku poglavara i naroda nije moj kraj. Živjet ću! Božje kraljevstvo dolazi! Zatim su, kako je bilo uobičajeno za blagdan Pashe, otpjevali halel-psalme 115–118 i izašli na Maslinsku goru.

Isus kao „veći Mojsije“ ide pred Dvanaestoricom. Ide pred Izraelom, štoviše pred cijelim svijetom. Da se suoči s gonićem robova koji je veći od staroga egipatskog faraona. Ide u oluju i u strah koji su veći nego nekoć na Crvenom moru. Da izvede svijet u slobodu. **Gospodnja večera, lomljenje kruha, jedinstven je i dubok način, opažen osjetilima, da se u jednom obroku spominje onoga što je Isus za njih pretrpio i izvojevao. Za cijeli svijet.**

Njegovo dobrovoljno predanje u smrt na križu pravo je i veće pashalno janje, čija krv zauvijek otkupljuje, čisti od grijeha i posvećuje. I utemeljuje vječni savez. Današnja Gospodnja večera nije neprestano, novo žrtvovanje Isusa u simbolima obroka. Kruh i vino su simboli. Oni u prenesenom smislu govore kao podsjetnik i ujedno kao proglas o Isusovu djelu spasenja u žrtvovanju njegova doslovnog tijela. Duhovno-nevidljiva, ali jednako stvarna prisutnost Krista zajamčena je posvuda gdje se slavi ta spomen-večera. Ali ona je jednako tako ondje i kod onih koji se okupljaju oko njega, i bez slavljenja toga obroka.

Petar će zatajiti Isusa

Svi ćete me ostaviti, reče im Isus, jer je pisano u proroku Zahariji, Zah 13,7: Udarit ću pastira, i ovce će se raspršiti. Ali nakon svoga uskrsnuća ići ću pred vama kao vaš dobri pastir u Galileju. Ondje ćemo se vidjeti. Tada mu Petar reče: Pa i ako te svi ostave – ja nikada! Uvjeravam te, odgovori Isus, još ćeš

ori Petar posve odlučno. Pa makar morao s tobom umrijeti! Nikada te neću zatajiti! Isto su uvjeravali i svi ostali. Njihova će procjena samih sebe nestati kao dim kad uskoro dođe smrtna opasnost. Marko hrabri progonjenu Crkvu u Rimu da ostane postojana u patnjama. I hrabri svakoga da svoju snagu i svoju hrabrost ne traži u sebi.

Getsemani – Isusova egzistencijalna borba u molitvi

Došli su u maslinik koji se zvao Getsemani. To ime znači tijesak za ulje. Nalazio se u podnožju Maslinske gore. Isus reče Dvanaestorici: Sjedite ovdje dok se ja molim! Petra, Jakova i Ivana uzeo je sa sobom. Obuzeli su ga krajnji strah i užas, i rekao im je: Tako sam potišten zbog onoga što me čeka. Moja je duša u smrtnim mukama. Ostanite ovdje kod mene i bdijte! Sa mnom! Zatim je otišao nekoliko koraka dalje i bacio se na zemlju. Molio se Bogu glasom punim straha da ga, ako je moguće, poštedi toga teškog časa. Abba, Oče, rekao je, tebi je sve moguće! Poštedi me toga da moram piti ovu čašu! Uzmi ovu čašu patnje od mene. Ali neka bude ono što ti hoćeš, a ne ono što ja hoću.

Ta čaša patnje značila je pasti u ruke grješnika, biti bespomoćno predan njima i silama tame. Nositi grijehe mnogih. I na kraju biti pobijeđen od smrti, velikoga neprijatelja. To poniženje pripadalo je Očevoj volji spasenja. Drukčije nije moglo biti spasenja nego da se uđe u taj čas suda i da se on pretrpi. Njegovom okrutnom smrću na križu trebalo je izvojevati spasenje za sve. Oslobođenje od grijeha, smrti i đavla, kojima se Isus predaje sa svim posljedicama. Sve je to učenicima u tom času skriveno. Ne razumiju što se ovdje događa. Čak i mi sa zaprepaštenjem gledamo taj nevjerojatni prizor i nedostaju nam riječi da ga barem približno dostojno vrednujemo i razumijemo u njegovoj dubini. Zatim se vratio k učenicima i vidio da su zaspali. Tada reče Petru: Šimune, spavaš? Zar nisi mogao bdjeti ni jedan jedini sat? Zar nisi htio čak dati svoj život za mene? Zatim reče svima njima: Bdijte i molite, da budete jaki u kušnji koja dolazi. Duh je u vama spreman, ali vaša je ljudska narav slaba. Na nju se ne možete osloniti. Drugi je put Isus otišao i molio se istim riječima kao prije. Kad se vratio, opet su spavali. Oči su im otežale. I nisu znali što bi mu odgovorili. Kad se Isus vratio treći put, reče im: Zar još uvijek spavate i odmarate se? Dosta je sada, čas je došao! Sada se Sin Čovječji predaje ljudima, grješnicima. Ustanite, hajdemo; onaj koji me izdaje već je tu.

Tri Sinove molitve njegovu Abbi nisu bile uslišane. Čaša nije bila uklonjena. Poslušno se Isus predaje događajima koji dolaze. Muku koja ovdje počinje – Isus biva uhićen u Getsemaniju – Sin podnosi sam, sve što mu se čini i sve što znači vlast tame. Ipak, njegove molitve bivaju uslišane. Ali tek kad je

čaša ispražnjena. Najkasnije u uskrisenju uslišan je njegov vapaj pun preklinjanja. Isus zauvijek ostavlja sve patnje za sobom.

Isus biva uhićen

Tek što je to rekao, došao je Juda, jedan od dvanaestorice učenika, s velikom četom naoružanih ljudi. Nosili su mačeve i toljage i poslali su ih veliki svećenici, učitelji Zakona i starješine. Izdajica se s njima dogovorio o znaku: Onaj kojega ću poljubiti na pozdrav, to je on. Njega morate uhititi i pod dobrom stražom odvesti. Tako je Juda odmah prišao Isusu. Rabbi!, viknuo je i poljubio ga. Tada su ga zgrabili i uhitili. U kukavičkoj podmuklosti dolaze noću, što neopaženije. Judin sarkastični dokaz ljubavi otvara pogled u ljudski ponor tame. **On predstavlja izgubljeno i pomračeno srce neotkupljenoga čovječanstva.** Jedan od ljudi koji su bili s Isusom izvukao je mač. Udario je slugu velikoga svećenika i odsjekao mu uho. To se nikako nije moglo svidjeti Isusu, koji bez nasilja i bez otpora uzima Očevu čašu. Upravo nenasilje otkriva kakav je Bog uistinu. U poniženju bez premca Isus je ispružena Božja ruka. Ne na sud, nego na spasenje. Isus reče tim ljudima: Zar sam ja zločinac, pa ste izašli s mačevima i toljagama da me uhitite? Ta svaki sam dan bio kod vas u Hramu i ondje poučavao. Tada me niste uhitili. Ali mora se ispuniti ono što je Pismo o meni proreklo. **Tada su ga svi njegovi učenici ostavili i pobjegli.** Jedan mladić išao je za Isusom. Bio je prebacio preko tijela samo laneni ogrtač, i kad su ga zgrabili, ostavio je ogrtač i pobjegao gol. Postoji pretpostavka da ovdje autor Marko opisuje samoga sebe.

Isus pred židovskim Velikim vijećem – njegova osuda

Odveli su Isusa vrhovnom svećeniku. Ondje su se okupili svi glavni svećenici i sve starješine Vijeća i učitelji Zakona. Petar je išao za Isusom izdaleka. Prijašnje blizine više nema. Došao je sve do unutarnjeg dvorišta palače. Ondje je sjedio sa slugama i grijao se kraj vatre. Glavni svećenici i cijelo Vijeće pokušavali su svjedočanstvima optužiti Isusa, kako bi ga unaprijed mogli osuditi na smrt; ali nije im uspjelo. Mnogi su doduše lažni svjedoci svjedočili protiv Isusa, ali se njihova svjedočanstva nisu slagala. Tada su neki istupili i tvrdili: Čuli smo ga kako govori: Razorit ću ovaj Hram, koji su sagradili ljudi, i za tri dana sagradit ću drugi, koji nije načinjen ljudskom rukom. Ali ni njihova se svjedočanstva nisu slagala. Tada je ustao sam veliki svećenik, jer se bojao da se neće moći naći valjana optužba koju bi i narod mogao podržati. Stao je u sredinu i upitao Isusa: Zar nemaš što reći na ono što ovi iznose protiv tebe? Ali Isus je šutio i kao sluga koji trpi nije rekao ni riječi. Na to ga je veliki sveć

enik upitao otvoreno: **Jesi li ti Krist, obećani Spasitelj, Sin Blagoslovljenoga?** Iz nekih Isusovih riječi, koje je javno izgovorio i koje su možda doprle do Jeruzalema, i iz onoga što je u posljednjim danima javno rekao u Jeruzalemu, nastalo je to pitanje. I ono je išlo na sve ili ništa. I sada je bomba trebala eksplodirati. **Ja sam, reče Isus, i vidjet ćete Sina Čovječjega kako sjedi s desne strane Svemogućega i dolazi s oblacima nebeskim!** Tada je veliki svećenik razderao svoju haljinu i rekao: Što će nam još svjedoci? Sami ste čuli kako je pohulio na Boga. Uzdiže samoga sebe na božansku čast i time otima Bogu čast. Isus ne tvrdi samo da je Mesija, nego da je kao Sin jednak Bogu. Kakva je vaša presuda? Jednoglasno su izjavili da je zaslužio smrt. Za hulu na Boga Mojsijev je Zakon propisivao smrtnu kaznu. Neki su počeli pljuvati po Isusu. Prebacili su mu rubac preko glave, tako da nije mogao ništa vidjeti; zatim su ga udarali šakama i govorili: Tko je to bio? Pa ti si prorok! Zatim su ga preuzeli sudski stražari i pljuskali ga. Svi prisutni, od poglavara do pomagača i onih koji se samo pridružuju, ne vjeruju u njegov mesijanski zahtjev i u njegovo Božje sinovstvo. Za sve je on samo bogohulnik. No budući da je popularna osoba, ne mogu i ne smiju izvršiti smrtnu presudu. Morali su se htjeli-ne htjeli obratiti rimskom upravitelju Pilatu.

Petar zataji svoga Učitelja

Petar je još bio dolje u dvorištu. Naišla je jedna sluškinja velikoga svećenika. Kad je opazila Petra kraj vatre, pogledala ga je pobliže i rekla: Pa i ti si bio s onim Isusom iz Nazareta! Petar je zanijekao: Nemam pojma; uopće ne znam o čemu govoriš! Zatim je izašao u predvorje. U tom trenutku zakukurikao je pijetao. Sluškinja je ondje opet spazila Petra i rekla onima koji su stajali uokolo: I ovaj pripada njima! Ali on je opet zanijekao. Malo nakon toga oni koji su stajali uokolo opet su počeli: Naravno da pripadaš njima, pa i ti si iz Galileje, odakle dolazi onaj Nazarećanin! Tvoj je naglasak sasvim jasan! Sada se Petar dao zanijeti čak do zakletve: Bog me kaznio ako lažem! Ne poznajem čovjeka o kojem govorite. U tom trenutku pijetao je zakukurikao drugi put, i Petar se sjetio da mu je Isus rekao: Prije nego što pijetao dvaput zakukuriče, triput ćeš me zatajiti i tvrditi da me ne poznaješ. Tada je počeo plakati. Bilo ga je sram kako se brzo cijela njegova zakletva vjernosti srušila u ništa. Kao njemu, to se može dogoditi svakom kršćaninu!

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, nešto što bi htio činiti u svom životu?

Što te oduševljava kod Isusa?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Izrazi mu svoje divljenje!

Poglavlje 15

Isus pred rimskim upraviteljem Pilatom – skraćeni postupak

Rano u petak ujutro vijećali su veliki svećenici, pismoznanci i starješine, štoviše cijelo židovsko Veliko vijeće, Sinedrij. Odlučili su predati Isusa rimskom upravitelju Ponciju Pilatu. Jer sami nisu mogli ni izreći ni izvršiti smrtnu presudu. Ipak nisu mogli biti 100 % sigurni hoće li Pilat slijediti njihovu presudu. Zato su Isusa svezali i tako ga svezanoga odveli iz kuće velikoga svećenika u esenskoj četvrti k Pilatu. Njemu su predali Isusa u nadi da će ga brzo osuditi na smrt. Pilatovo je prebivalište obično bilo u Cezareji. Ali u vrijeme blagdana boravio je iz sigurnosnopolitičkih razloga u Jeruzalemu. Sa svojim je vojnicima vjerojatno stanovao u Herodovoj palači. Pilat je Isusa bez okolišanja upitao: **Jesi li ti kralj Židova?** Ti kažeš, odgovori Isus. Isusov potvrdni odgovor daje Pilatu povoda da razmisli bi li to moglo značiti opasnost za političku situaciju. A veliki su ga svećenici optuživali za mnogo toga. Pilat se čudio što Isus ne odgovara ni na jednu njihovu optužbu. Zato ga je upitao: Zar ne odgovaraš? Zar se ne braniš? Pogledaj za koliko te toga optužuju! Ali Isus nije rekao baš ništa, na veliko Pilatovo čuđenje. Isus se predaje ulozi sluge koji trpi, poslušan Ocu. Njegova šutnja i njegova pasivnost naznačuju da Gospodar povijesti, sam Bog, slijedi tajanstveni plan, kojemu se Sin podvrgava unatoč najvećem protivljenju i patnji.

Baraba je pušten – Isus je osuđen na smrt

Bio je običaj da se za blagdan Pashe pusti jedan zatvorenik Rimljana. I to onaj kojega su Židovi htjeli. Ondje je bio neki Baraba, koji je u jednoj pobuni ubio čovjeka. Sada je narod, podbunjen od židovskih poglavara koji su htjeli uništiti Isusa, došao k Pilatu. Inzistirao je na svom pravu da se pusti zatvorenik po njihovu izboru. Pilat je vidio priliku da pusti Isusa, koji je u njegovim očima bio nedužan. Zato je upitao: Hoćete li da vam pustim kralja Židova? Bila je to podrugljiva primjedba. Je li htio navesti mnoštvo da se predomisli? Bilo mu je jasno da su mu veliki svećenici predali Isusa iz zavisti. Oni su podbunili narod da traži puštanje ubojice Barabe. Pilat nije odustajao i rekao je narodu: Što onda da učinim s onim kojega nazivate kraljem Židova? A narod je vikao kao izvan sebe: **Raspni ga!** Pilat upita: Koji je njegov zločin? Što je zlo učinio? Sada su još više vikali: **Raspni!** Pilat je htio, kao svake godine, učiniti

narodu po volji i pustio je ubojicu Barabu, koji je jedva mogao shvatiti svoju slučajnu sreću. Pilat je zbog nekih neobzirnih postupaka prema Židovima bio pod stanovitim pritiskom. Bilo bi mu sada krajnje nepovoljno ne slijediti volju Židova. Da zaštiti svoj položaj moći, žrtvuje nedužnoga Nazarećanina umjesto sikarija, terorista koji je neprijatelj Rima. Isusa je predao njihovoj volji, dao ga bičevati i naredio njegovo raspeće. Pilat je na kraju odgovoran za raspeće. Ali s njim su odgovorni i svi Židovi koji nisu prepoznali ili nisu htjeli prepoznati svoga Mesiju.

Ruganje i okrutnost rimskih vojnika

Vojnici su odveli Isusa u unutarnje dvorište palače. Sazvana je cijela kohorta vojnika, da osigura red i mir za vrijeme raspeća. Vojnici iz postrojbe za smaknuće poznavali su postupak i napravili su od toga predstavu. Obukli su Isusu crveni plašt i stavili mu na glavu krunu od trnja. Zatim su izmučenoga i okrvavljenoga Isusa cinično pozdravljali: Zdravo, kralju Židova! Trskom su ga udarali po glavi da mu trnovu krunu zabiju u kožu glave. Pljuvali su po njemu i podrugljivo kleknuli pred njim da mu se poklone. Kad su završili s tom nepojmljivo nepravednom predstavom, opet su ga obukli u njegove haljine, da krenu prema mjestu raspeća.

Na putu prema mjestu raspeća

Zatim izvode osuđenoga Isusa iz Nazareta da ga razapnu. Drvo osuđenik mora nositi sam. Ali on je preslab, a u očima vojnika prevelik je rizik da umre prije toga. Bičevanje kožnim remenjem u koje su utisnuti šiljati komadići kosti razderalo je Isusova leđa i već prouzročilo jak gubitak krvi i strašne bolove. Zato prisiljavaju Šimuna iz Cirene, koji je slučajno prolazio, da nosi njegov križ. On, otac Aleksandra i Rufa, upravo je dolazio s polja.

Golgota – Isus biva razapet

Dovode ga na mjesto smaknuća pred vratima Jeruzalema. Mjesto koje se zove Golgota, u prijevodu Lubanjsko mjesto. Vojnici su mu dali piti vino pomiješano sa smirnom, da mu malo ublaže bolove. Ali on to nije uzeo. Razapeli su ga. Pribijaju mu ruke čavlima na poprečnu gredu i podižu križ. To se dogodilo između 9 i 12 sati. Krvnici su bacali kocku za njegovu haljinu, tko će je dobiti. Imetak osuđenika pripadao je vojnicima. Razlog optužbe za njegovo smaknuće bio je napisan na ploči gore na križu: **Isus, kralj Židova.** To je bila Pilatova optužba, koja ga je činila mogućim pobunjenikom. Istodobno je to bila sarkastična ironija za Židove. Jer to je bila istinita tvrdnja,

koju su poglavari morali prihvatiti, iako su to htjeli spriječiti. Istodobno su s Isusom razapeta i dvojica militantnih boraca za slobodu, Barabini drugovi. Jedan lijevo, a drugi desno od njega. Raspeća su za Rimljane bila rutinsko zastrašivanje. Taj način smaknuća nije služio samo izvršenju smrtne presude. Radilo se o uništenju i zastrašivanju. Izvana gledano, Isus je bio jedna od mnogih žrtava rimske strategije zastrašivanja. Isusovo raspeće nije bilo poseban slučaj. Ljudi koji su prolazili pokraj križa odmahivali su glavom i hulili na njega: Ha, ti si htio razoriti Hram i za tri dana ga opet sagraditi? Ako to možeš, siđi sada s križa i oslobodi se. Isto su se tako rugali i veliki svećenici i pismoznanci, koji su napokon postigli svoj cilj: Druge je spašavao i iscjeljivao i ozdravljao, a sebe samoga ne može spasiti. Ako je on obećani Krist, kralj Izraela, neka sada siđe s križa, da povjerujemo!

Da je Isus tada sišao s križa, što bi mu zacijelo bilo moguće, pokazao bi se kao lažni mesija. Jer samo je preko križa bilo moguće biti pravi Mesija, istinski Krist. Ruganje poglavara i njihove riječi da siđe s križa bile su za Isusa velika kušnja. Upravo zato što mu je to bilo moguće i što je svima mogao pokazati da ima vlast. Ali čak radi njih i radi svih ostao je na tom drvu dok nije umro. I dvojica zločinaca razapetih s njim vrijeđala su ga. Vrijeđali su ga zato što ne pruža otpor i ponaša se pasivno. Oni pak psuju i proklinju. Patnje, pa i progon, ne treba pripisivati Božjoj nemoći. Ali na taj način, a ne drukčije, Bog širi svoju moć i slavu – poniženjem, patnjom i progonom. U tome postaje vidljivo kakav je Bog. Drukčiji od ljudi, koji za razliku od njega traže moć, čine nasilje i iskorištavaju malene. U Isusovu poniženju Bog otkriva svoje srce!

Isus umire

Otprilike od 12.00 sati u podne do 15.00 sati poslijepodne gusta je tama došla na cijelu zemlju, štoviše na cijeli svijet. Ljudi ovaj posvjedočeni prirodni događaj doživljavaju kao da se svemir raspada. Nije pomrčina sunca, nego tama koja viče da se događa nešto jedinstveno, nešto čega nikada nije bilo i što se tako nikada više neće dogoditi. Kao nekoć u tami u Egiptu, kad su prvorođenci umirali od Božjega suda. Ovdje umire Božji Prvorođenac i preuzima sud umjesto mnogih. Apokaliptično ozračje. Isus u smrtnim mukama, ostavljen od Boga i ljudi, izbačen, prezren, mučen, razapet. Susreće se s moći tame. Postaje žrtva za grijeh svijeta. ON nosi teret koji mi nikada ne možemo nositi. Pred kraj tame, otprilike u 15.00 sati, Isus je glasno viknuo: Eloi, Eloi, lema sabahtani! U prijevodu s aramejskoga to su početne riječi 22. psalma: **Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?** Kad su ga neki čuli kako viče, rekli su: Iliju zove. Tada je jedan otrčao i donio spužvu punu octa, stavio je na trsku da mu je prinese usnama. Pritom je rekao: Da vidimo hoće li Ilija doći da ga spasi.

Isus je ispustio snažan krik i umro. U tom trenutku hramska se zavjesa, koja je dijelila Svetinju od Svetinje nad svetinjama, razderala odozgo do dolje. Značenje Hrama i njegovu nužnost Bog vlastitom rukom zauvijek stavlja izvan snage. Nešto novo i bolje započelo je na križu!

Rimski satnik i Isusove učenice

Rimski satnik, koji je bio odgovoran za raspeće i stajao nasuprot križu, bio je duboko dirnut u svojoj tvrdoj duši. Već je nadzirao mnoga raspeća. Ali kad je vidio i čuo kako Isus umire, ne proklinjući svoje neprijatelje, čak im opraštajući, promucao je riječi: **Uistinu, ovaj je čovjek bio Sin Božji.** Rimljanin je u cijelom ovom evanđelju jedini koji izgovara te riječi i ispovijeda da je Isus Sin Božji. To su vidjele i žene koje su gledale nedaleko od križa. Htjele su znati što se događa s njihovim Rabbijem. Stajale su kod križa, za razliku od učenika, koji su osim Ivana pobjegli. Među njima su bile Marija iz Magdale, Marija, majka Jakova Mlađega i Josipa, te Saloma. One su slijedile Isusa u Galileji i služile mu. Ali ondje su bile još mnoge druge žene koje su ga slijedile, koje su išle za Isusom iz Galileje u Jeruzalem. Nijedan se učenik nije vidio – žene su bile ondje, prave Isusove prijateljice.

Križ dijeli Isusove prijatelje od njegovih neprijatelja. Svakomu se postavlja pitanje na kojoj je strani križa. Rimski satnik dokaz je da čovjek može promijeniti stranu i smije se probiti do iste spoznaje kao on.

Isusa polažu u grob

Kad se smrkavalo i subota je počinjala sa zalaskom sunca, Josip iz Arimateje hrabro je ušao k Pilatu i zamolio za Isusovo tijelo. Htio ga je pokopati. Bio je ugledan član Vijeća i očekivao je Božje kraljevstvo. Bio je tajni učenik, u najmanju ruku Isusov štovatelj. Pilat se začudio kad je čuo da je Isus već umro. Ponekad je trebalo i nekoliko dana dok raspeti ne bi umrli. Za svaki slučaj dao je pitati satnika kod križa. Taj mu je to potvrdio, i tako je dao Josipu Isusovo tijelo. On je kupio fino laneno platno. Pažljivo ga je skinuo s križa. Umotao ga je u platno. Položio ga je u svoju novu grobnicu, koja je bila isklesana u stijeni. Zatim je navalio veliki grobni kamen pred grob u špilji. Dvije Isusove učenice pomno su gledale kamo ga je položio. Bile su to Marija Magdalena i Marija, Josipova majka. Žalosni trenuci, gledati to i ne moći više ništa učiniti nego prihvatiti Rabbijevu smrt.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, nešto što možeš provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu! Imaš li pitanja? Zapiši ih!

Poglavlje 16

Tri žene namjeravaju pomazati Isusovo tijelo uljem

Kad je subota završila, u subotu navečer, a Isusovo je tijelo već jedan dan ležalo u novoj grobnici Josipa iz Arimateje, tri su žene kupile skupocjena i mirisna ulja da pomažu Isusa: Marija Magdalena, Marija, Jakovljeva majka, i Saloma. Htjele su svome ljubljenom Mesiji iskazati posljednju dužnost i čast. Vrlo rano u nedjelju ujutro, prvoga dana u tjednu, upravo kad je sunce izlazilo, dolaze do grobnice. Razmišljale su tko bi im mogao otkotrljati u stranu grobni kamen težak tonama, da uđu u grobnicu. Nisu računale ni s čim neobičnim i htjele su samo ispuniti svoju žalosnu dužnost. Kad zatim stignu, začuđeno opažaju da je golemi okrugli grobni kamen već odvaljen. Kad uđu u grob, zaprepaste se. Mladić u bijeloj haljini sjedi na uzglavlju, gdje je trebalo ležati mrtvo tijelo. Kao da je taj mladić čekao na njih, kaže: Ne plašite se! Tražite Isusa, Nazarećanina, Raspetoga. Nije više ovdje. Jer je uskrišen od smrti. Gledajte, ovdje je mjesto gdje su ga bili položili. A sada javite tu radosnu vijest njegovim učenicima. I osobito Petru, koji je zbog svoga zatajenja jako potišten. On ide pred vama u Galileju, kao što je rekao prije svoje smrti. Ondje ćete ga susresti i vidjeti.

A one su istrčale iz grobnice i pobjegle. Obuzeli su ih drhtanje i zaprepaštenje. I nisu se usudile ikomu išta o tome pripovijedati. Obuzeo ih je velik strah.

„Isusovo uskrisenje ostavlja za sobom strah od nezamislive, nadmoćne Božje prisutnosti. Osjetna Božja prisutnost može se prepoznati na licima žena. Čitatelj treba znati: u ovom izvještaju svjedoka ne radi se tek o jednostavnoj povijesti, nego o **istinskom Božjem zahvatu u povijest**."

Uskrsli se pokazuje

Prvoga dana u tjednu, rano ujutro, Isus se najprije od svih ukazao Mariji Magdaleni. Iz nje je bio istjerao sedam demona. Ona je odmah otišla i javila to učenicima, koji su tugovali i plakali. Kad im je Marija rekla da on živi i da ga je vidjela, nisu joj vjerovali ni riječi. Nakon toga Isus se objavio dvojici drugih učenika u drukčijem obličju nego prije svoje smrti, dok su pješačili preko polja kući. I oni su, kad su ga susreli, odmah otrčali natrag i javili to ostalima. Ali ni njima nisu vjerovali, kao ni Mariji. Zatim je Isus susreo samu

Jedanaestoricu dok su zajedno jeli. Ukorio je njihovu nevjeru i tvrdoću srca, jer nisu vjerovali svjedocima koje je susreo.

Isusov nalog poslanja

Tada im Isus reče: Idite po svem svijetu! Propovijedajte evanđelje o kraljevstvu svemu stvorenju! Svi neka to čuju! Svi neka povjeruju! Tko povjeruje i krsti se, bit će spašen. Tko ne povjeruje, bit će osuđen. One koji vjeruju pratit će ovi nadnaravni znakovi sile i Božjega kraljevstva i evanđelja: u moje će ime izgoniti demone i oslobađati ljude. Govorit će novim jezicima. Uzimat će otrovne zmije i otresati ih. Ako dobiju piti nešto otrovno, jer ih netko hoće ubiti, neće im naškoditi. Na slabe i bolesne polagat će ruke i oni će ozdraviti.

Uzašašće na nebo

Pošto je Gospodin Isus govorio sa svojim učenicima, bio je pred njihovim očima uznesen na nebo. **Ondje je sjeo s desne strane Bogu.** Isus, koji je uskrsnuo na besmrtnost, biva nagrađen za svoj život i za svoje smrtne muke i vraća se svome Ocu u nebeski svijet. Učenici su otišli i posvuda navješćivali evanđelje. Gospodin je pratio to propovijedanje, kao što je rekao, i potvrđivao njihovu riječ znakovima i čudesima.

Što ti u ovim događajima govori, što dira tvoje srce:

Što je za tebe novo:

Jesi li nešto naučio, nešto što možeš provesti u svom životu?

Za što moliš? Slavi Isusa zbog onoga što si ovdje pročitao o njemu!

Na kraju

Iskreno se nadam da ste pri čitanju osjetili kako vam Bog govori. Kako ohrabruje, poučava, ali i upozorava na sve što ne dolazi od njega i zato nam šteti.

Zahvalite mu za sve dobro što je rekao o vama i izravno vama.

Ako imate pitanja, pišite nam: hj-ronsdorf@t-online.de

Druge tekstove Novoga zavjeta naći ćete na www.hans-joerg-ronsdorf.de.

Evo još nekoliko važnih savjeta:

Čitajte Bibliju. Ako je moguće, redovito.

Čitajte Bibliju zajedno s drugim ljudima – i razgovarajte o njoj.

Molite da vam Bog oživi svoju riječ – tako kao da vam izravno govori.

Pročitajte tekst naglas, dvaput zaredom.

Postavite tekstu sljedeća pitanja:

Kakav biste naslov dali ovom tekstu? Što tekst govori o Bogu i Isusu? Što tekst govori o ljudima? Što učimo iz teksta? Što trebamo činiti? Kako nas ta riječ ohrabruje?

Kad se ponovno sastanete, razgovarajte o svojim iskustvima i doživljajima.

Tražite kontakt i zajedništvo s kršćanima koji ljube i časte Isusa Krista i koji cijene, čitaju i ozbiljno shvaćaju Bibliju.